

2018 BAHAR SEMİNER PROGRAMI

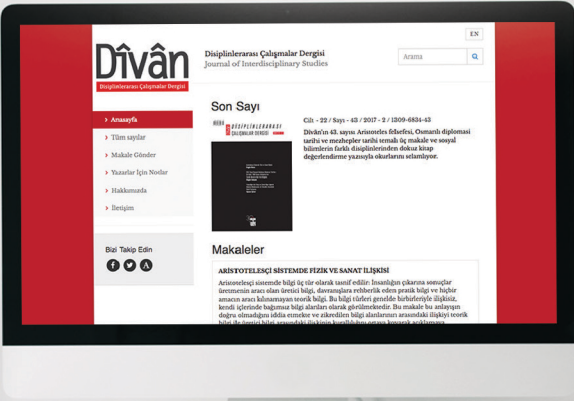
BİLİM
VE
SANAT
VAKFI

Dîvân

Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi

YENİ WEB SİTEMİZLE YAYINDAYIZ!

www.divandergisi.com

2018 BAHAR SEMİNER PROGRAMI

Vefa Cad. No: 41
34134 Fatih-İstanbul
Tel: 0 212 528 22 22 pbx
Faks: 0 212 513 32 20
E-posta: bilgi@bisav.org.tr

 bisavorgtr

 bisavorgtr

 bisavorgtr

 bisavorgtv

www.bisav.org.tr

1988'den bugüne kesintisiz olarak düzenlenen Bilim ve Sanat Vakfı seminerlerinin 57. dönemi ile karşınızdayız.

Bilim ve Sanat Vakfı 2018 Bahar Dönemi Seminerleri, genel giriş seminerleri dışında, Küresel Araştırmalar, Medeniyet Araştırmaları, Sanat Araştırmaları ve Türkiye Araştırmaları merkezlerimizin düzenlediği seminerlerden oluşmaktadır.

Genel Giriş seminerlerinde katılımcılara bir bakış açısı kazandırmak gayesiyle insanoğlunun inanıp benimsediği, ölküleştirip aradığı, kimi zamansa umudunu yitirip kendilerinden yüz çevirdiği bazı kadim meseleler ile iktisadi düşüncenin edebi eserlerdeki izdüşümleri ele alınıyor.

Küresel Araştırmalar Merkezi'nin seminerleri siyaset bilimi, iktisat, uluslararası ilişkiler alanlarıyla ilgileniyor; küresel ve bölgesel siyasetin dinamikleriyle ilgili tartışmalara yer veriyor.

Medeniyet Araştırmaları Merkezi'nin seminerleri felsefe ve düşünce tarihi öncelikli olmak üzere sosyal bilimlerde yoğunlaşıyor. Modern bilim düşüncesi, İslam felsefesi ve edebiyat eleştirisi bahar seminerlerinde ön plana çıkan alanlardan birkaç tanesi.

Sanat Araştırmaları Merkezi'nin seminerlerinde edebiyat, sinema, şiir, musiki ve fotoğrafçılık gibi sanatın değişik veçhelerini yansıtan alanlara dair teorik sorgulamalar yapılıyor ve sanatın pratik yansımaları inceleniyor.

Türkiye Araştırmaları Merkezi'nin seminerlerinde, geçmiş ile gelecek arasındaki dengenin ancak sıhhatli bir tarih anlayışı ile mümkün olacağı fikri doğrultusunda, Osmanlı'dan günümüze uzanan süreçte şekillenen siyasi ve sosyal tarihin kaynakları, tartışmaları ve bunların zihnî ve fikrî düzeydeki süreklilik ve kırılmaları konu ediliyor.

Bilim ve Sanat Vakfı 2018 Bahar Dönemi Seminerleri 3 Mart - 7 Nisan tarihleri arasında altı hafta sürecektir. Genel Giriş Seminerleri, Giriş Seminerleri ve Temel Seminerler herkese açık olup katılım için herhangi bir şart aranmamaktadır. Kademe seminerlerimize ve daha sonra da İhtisas ve Atölye çalışmalarına katılmak isteyen katılımcıların Genel Giriş ve Giriş Seminerlerinden en az üçüne devam edip dönem sonunda yapılacak olan değerlendirmede başarılı olmaları gerekmektedir. 2018-2019 dönemi Kademe seminerlerine katılmak isteyenlerin 2018 Bahar Dönemi sonundaki Değerlendirme Sınavı'nı geçmeleri gerekmektedir. 2018 Bahar Dönemi Değerlendirme Sınavı 14 Nisan Cumartesi günü saat 16:00'da yapılacaktır. Seminerler, Cumartesi günleri beş ayrı salonda gerçekleştirilecektir. Her salonda aynı saate denk düşen seminerler olacağından katılımcıların tercihlerini bu hususu dikkate alarak yapmaları, takip edilmesi düşünülmeyen seminerlerin işaretlenmemesi ve tercih edilmeyen seminerlere girilmemesi yararlı olacaktır. Seminer programına ilk defa katılacakların Vakıf merkezine gelip Seminer Bilgi Formu'nu doldurmaları gerekmektedir. Önceki dönemlerde seminer kaydı olan katılımcılar 21 Şubat - 2 Mart 2018 tarihleri arasında <http://bisav.org.tr> üzerinden seminer kayıtlarını gerçekleştirebilirler.

Verimli ve faydalı geçmesi dileğiyle.

Bilim ve Sanat Vakfı

BİLİM VE SANAT VAKFI

2018 BAHAR DÖNEMİ

SEMİNERLERİ LİSTESİ

Seminer Adı	Seminer Veren
GENEL GİRİŞ SEMİNERLERİ 9	
1 Edebiyat, İdeoloji ve Siyaset	Mustafa Özel 6x1
2 Modern Siyaset Felsefesi	Ahmet Okumuş 6x1
GİRİŞ SEMİNERLERİ 11	
Küresel Araştırmalar Merkezi 11	
1 Küresel Siyasetin Dinamikleri	İsmail Yaylacı 6x1
Medeniyet Araştırmaları Merkezi 12	
1 İslami İlimlerin Teşekkülü	M. Taha Boyalık 6x1 Nail Okuyucu H. Nebi Güdekli
2 Klasik Sosyal Teori II	Nurullah Ardiç 6x1
Sanat Araştırmaları Merkezi 14	
1 Osmanlı Edebiyatı ve Estetik	Berat Açıl 6x1
Türkiye Araştırmaları Merkezi 15	
1 Osmanlı Tarihi: Modern Dönem	Tufan Buzpınar 6x1
TEMEL SEMİNERLER 16	
Küresel Araştırmalar Merkezi 16	
1 Çin Dış Politikası	Kadir Temiz 6x1
2 İsrail Siyasetine Giriş: Olaylar ve Kavramlar II	Özgür Dikmen 6x1
3 Kamu Yönetimini Yeniden Düşünmek	Ömer Dinçer 3x2
4 Modern Islamic Thought	Yakoob Ahmed 6x1
5 Para ve Ekonomi	Lokman Gündüz 3x1
6 Siyaset, Teori ve Eleştiri	Muhammed A Ağcan 6x1
7 Uluslararası Sistem/ Hukuk ve İslam Dünyası	Berdal Aral 6x1

Medeniyet Araştırmaları Merkezi 23

1 20. Yüzyılda Fizik: Kuantum Mekaniği	Baha Zafer	6x1
2 el-Medhal ile'l-ulûmi'l- İslâmiyye	Mahmoud Chabban	6x1
3 Fenomenolojiye Giriş	Erdal Yılmaz	6x1
4 Modern Türkçe Biyografi	İsa İ. Karabaşoğlu	3x1

Sanat Araştırmaları Merkezi 27

1 Fotoğraf Tarihine Giriş	Tuba Deniz	3x1
2 İslam Coğrafyasında Sinemanın Tarihi	Yusuf Ziya Gökçek	6x1
3 İslam Felsefesinde Estetik	Ayşe Taşkent	6x1
4 Modern Türk Şiiri	Alphan Y. Akgül	3x2
5 Musiki Medeniyetimiz: Müellifler ve Metinler	Fazlı Arslan	6x1

Türkiye Araştırmaları Merkezi 32

1 Cumhuriyet Dönemi Düşünce Akımları	Ali Erken	6x1
2 Medreselerin Ortaya Çıkışı ve Kurumsallaşması	Harun Yılmaz	6x1
3 Osmanlı Afrikası	Hatice Uğur	3x1
4 Osmanlı Balkan Coğrafyası: Tarih ve Düşünce	Hasan Korkut	3x1
5 Osmanlı Hukuk Modernleşmesi	Ali Adem Yörük	6x1
6 Osmanlı Sosyal Tarihi	Betül İpşirli Argıt	6x1
7 Osmanlı Şehirleri ve İstanbul	Yunus Uğur	6x1

OKUMA GRUPLARI

39

Küresel Araştırmalar Merkezi

40

1 20. ve 21. Yüzyıl Ortadoğu'su	Z. Tuba Kor
2 İsrail Okumaları	Özgür Dikmen
3 Modern Çin Düşüncesi	Kadir Temiz
4 Modern Islamic Thought	Yakoob Ahmed
5 Uluslararası Siyaset ve Ahlak	İsmail Yaylacı

Medeniyet Araştırmaları Merkezi

45

1 Hegel'in <i>Hukuk Felsefesi</i>
Okuma Grubu	Erdal Yılmaz
2 Rasyonel Teoloji
Okuma Grubu	Abuzer Dişkaya
3 Sekülerleşme Okuma Grubu	Nurullah Ardiç
Zübeyir Nişancı

Sanat Araştırmaları Merkezi

48

1 Fransızca Okuma Grubu	Birol Şanlı
2 Roman ve Hakikat
Okuma Grubu	Mustafa Özel
3 Safiye Erol Okumaları	Havva Yılmaz

Türkiye Araştırmaları Merkezi

51

1 20. Yüzyılda Balkan
Coğrafyasında Siyaset ve
Düşünce	Hasan Korkut
Ali Erken
2 Demokrat Parti Dönemi
Hatırat Okuma Grubu	Abdülkerim Asılsoy
3 Osmanlı Diplomasi Tarihi
(1450-1750)	Zahit Atçıl
4 Osmanlı Diplomatiği:
Sosyal ve İktisadi Tarihin
Kaynakları	Fatma Şensoy
F. Samime Inceoğlu

5 Osmanlı Hukuk Tarihi
Okumaları (1450-1750) Abdurrahman Atçıl

6 Osmanlı Çalışmaları:
Dil ve Kaynaklar Ömer Faruk Köse
Betül Sezgin

7 Sosyoloji Okuma Grubu Yücel Bulut
M. Emin Balcı

ATÖLYELER 57

Medeniyet Araştırmaları Merkezi 57

1 Turgut Cansever Atölyesi Mehmet Öğün
Halil İbrahim Düzenli

2 Türkiye'de Medya ve İletişim
Çalışmaları Atölyesi II Hediyeullah Aydeniz

Sanat Araştırmaları Merkezi 59

1 Belgelerle Osmanlıda
Sinema Ayşe Yılmaz
F. Samime İnceoğlu

3 Film Bahane Hasanali Yıldırım

4 Hayal Perdesi Film Atölyesi
(2017-2018) Murat Pay

5 İslam Coğrafyasında
Sinemanın Politik Serüveni Yusuf Ziya Gökçek

6 Yazı İşliği Hasanali Yıldırım

Türkiye Araştırmaları Merkezi 63

1 Fetva Mecmuaları
Neşir Grubu Süleyman Kaya

2 Sözlü Tarih Arzu Güldöşüren

SEMİNER HOCALARI 65

2018 BAHAR DÖNEMİ SEMİNER PROGRAMI

GENEL GİRİŞ SEMİNERLERİ

EDEBİYAT, İDEOLOJİ VE SİYASET

Mustafa Özel

Güz dönemindeki "Romanlarla İktisat"ın devamı niteliğindeki bu seminerde modern zamanlarda kadim din diline alternatif olarak üretilen edebi/siyasi dilin serüvenleri muhtelif romanlar üzerinden tartışılacaktır. Anahtar kavramlar: *Kapitalizm, Liberalizm, Konservatizm (Muhafazakarlık), Sosyalizm, Emperyalizm*. Ana kaynaklar: *Robinson Crusoe* (Daniel Defoe), *Faust* (J. W. Goethe), *Karanlığın Yüreği*, *Nostromo* (Joseph Conrad), *Moby Dick* (Herman Melville), *Niteliksiz Adam* (Robert Musil), *Semerkant* (Amin Maalouf), *Ankara* (Yakup Kadri), *Sinekli Bakkal* (Halide Edip Adıvar), *Kurt Kanunu* (Kemal Tahir), *Mahur Beste* (Ahmet Hamdi Tanpınar)

11.15 -12.15

3, 10, 17, 24, 31 Mart, 7 Nisan Cumartesi
Vefa S.

MODERN SİYASET FELSEFESİ

Ahmet Okumuş

Bu seminer, modern siyaset düşüncesinin merkezi düşünürlerini tahlil etmeye yönelik bir giriş niteliğinde olacaktır. Makyavel, Hobbes, Locke, Rousseau, Burke, Hegel, Marx ve Nietzsche gibi düşünürleri kendi dönemleri itibariyle anlamaya çalışacağız. Seminer boyunca bahis konusu edeceğimiz meselelerin bir kısmı aşağıda görülebilir.

- Siyaset düşüncesinde klasik - modern ayrımı ve modern siyaset düşüncesinin tasnifi
- Makyavel - şerrin bereketleri, realizm, modern prens
- Hobbes - doğa hali, toplum sözleşmesi, nominalizm, egemenlik, *Leviathan*
- Locke - doğal hukuk, doğal haklar, rıza, mülkiyet, para
- Rousseau - genel irade, sivil din, cumhuriyet, erdem, medeniyet, özgürlük
- Kant - Aydınlanma Nedir? Otonomi/özgürlük, Ebedî Barış, öznellik, deontoloji, kamusal akıl
- Hegel - *Geist*, akıl, diyalektik, sivil toplum, tarih, yabancılaşma, ahlaki yaşam
- Marx - tarihsel materyalizm, insani vs siyasi özgürleşim, mülkiyet, yabancılaşma, devrim

GİRİŞ SEMİNERLERİ

Küresel Araştırmalar Merkezi

KÜRESEL SİYASETİN DİNAMİKLERİ

İsmail Yaylacı

Bu seminer mevcut liberal dünya düzeninin örgütleniş ve işleyiş mantığını tahlil etmeyi hedeflemektedir. Uluslararası güvenlik, uluslararası normlar ve hukuk, uluslararası kurumlar, uluslararası ekonomi-politik ve küresel yönetim kavramları ve alanları çerçevesinde küresel siyasal alanın nasıl inşa edildiği tartışılacaktır.

12.30 -13.30

3, 10, 17, 24, 31 Mart, 7 Nisan Cumartesi
Vefa S.

İSLAMİ İLİMLERİN TEŞEKKÜLÜ: TEFSİR, FIKIH, KELAM

**M. Taha Boyalık - Nail Okuyucu -
Hayrettin Nebi Güdekli**

İslam'ın geniş coğrafyalarda yaygınlaştığı ilk yüzyıllarda karşılaşılan dini, kültürel, iktisadi ve siyasi meydan okumalar sonradan "İslami İlimler" olarak adlandırılan temel disiplinlerin doğuşunu hızlandırmış, kendilerine mahsus içerikler ve yöntemler geliştiren farklı disiplinler aracılığı ile teorik ve pratik meselelerin çözülmesi hedeflenmiştir. Bu çerçevede İslami ilimlerin doğuşu ve oluşumuyla ilgili temel meselelere odaklanan seminerde sırasıyla tefsir, fıkıh ve kelam ilmi ele alınacaktır.

1. Hafta: Tefsirin Oluşum Dönemi: Klasik Dönem
2. Hafta: Klasikten Çağdaş Tefsir
3. Hafta: Fıkıhın Doğuşu: Usul-i Fıkıh
4. Hafta: Fıkıhın Oluşumu: Furu-ı Fıkıh
5. Hafta: Kelam İlminin Teşekkülü
6. Hafta: Kelam Ekollerinin Kuruluşu

KLASİK SOSYAL TEORİ II

Nurullah Ardıç

Klasik sosyal teorinin önemli teorisyenlerinin ele alındığı seminer, giriş mahiyetinde tasarlanmış olup katılımcılara bu konudaki temel bilgileri sunma amacına matuftur. İlgili düşünürlerin tarihsel bağlamları içerisinde tartışılacağı seminerin ilk döneminde Marx ve İbn Haldun tartışılmış olup ikinci dönemde Durkheim ve Weber üzerine odaklanılacaktır. Ayrıca bu düşünürlerin 19. yüzyıl Batı Avrupa'sındaki siyasi ve ekonomik gelişmeler bağlamında ortaya koyduğu fikirler İbn Haldun ve Marx'ın görüşleriyle mukayeseli olarak ele alınacak ve bu fikirlerin günümüzde ne ifade ettiği anlaşılmaya çalışılacaktır. Seminer süresince söz konusu düşünürlerin görüşleri üçer ana başlık altında tartışılacaktır:

- Durkheim: İşbölümü, Metodoloji, Din Sosyolojisi
- Weber: Metodoloji, Din ve Kapitalizm, İktidar ve Siyaset

OSMANLI EDEBİYATI VE ESTETİK

Berat Açıl

Osmanlı edebiyatının bir estetik anlayışı var mıdır? Osmanlılar estetik düşüncesine neler katmıştır? Bu gibi soruların temel çıkış noktası olduğu seminerde klasik Yunan, klasik İslam ve Osmanlı estetik düşüncesinin izleri aranmaya çalışılacaktır. Aristo, Platon, Plotinos, İbn Sina, Farabi, İbn Rüşd gibi duraklardan geçtikten sonra Osmanlılar ve estetik düşüncesi analiz edilecektir. Biçim, işlev, itikat, mucize ve zorunluluk gibi kavramlar, seminer boyunca üzerinde durulacak temel kavramlardır. Seminer boyunca bu kavramlardan hareketle Osmanlı edebiyatının estetik anlayışı ve estetik düşüncesine katkısı resmedilmeye çalışılacaktır.

OSMANLI TARİHİ: MODERN DÖNEM

Tufan Buzpınar

Bu seminerde kronolojik ya da tematik bir tarihsel anlatı yapılmayacaktır. Belli problematikler üzerinden sorular sorulacak ve cevaplar aranacaktır. Bir başka ifadeyle bir tarih sohbeti yapılmaya çalışılacaktır. Osmanlı Devleti'nin klasik yapı ve kurumlarında ortaya çıkan değişim ve dönüşüm merkeze alınacak ve siyasal, askeri, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda yapılan reformlar değerlendirilecektir. Meseleler Osmanlı'nın bir dünya devleti olduğu gerçeği ışığında mukayeseli bir bakış açısıyla ele alınacaktır.

15.00 -16.00

3, 10, 17, 24, 31 Mart, 7 Nisan Cumartesi
Adnan Büyükdeniz S.

TEMEL SEMİNERLER

Küresel Araştırmalar Merkezi

ÇİN DIŞ POLİTİKASI

Kadir Temiz

Dünya'nın en büyük ekonomisi olma yolunda hızla ilerleyen ve birçok sektörde dünyanın en büyük üreticisi ve tüketicisi haline gelen Çin'in dış politikası da ekonomik kalkınma tecrübesi kadar hızlı ve ilginç bir yol izliyor. 1978 sonrasında başlayan reform sürecinden sonra daha kurumsal ve belirgin bir dış politika uygulayan Çin'in dış politikasındaki hedef, motivasyon ve araçlarını yakından inceleyecek olan bu seminerde sırasıyla şu konular üzerinde durulacaktır:

- Reform öncesi ve sonrasında Çin dış politikasında süreklilik ve değişim unsurları
- Çin dış politikasında karar alma süreçleri: Parti, devlet ve ordu
- Çin'in yükselişi ve uluslararası düzen: Siyasi, ekonomik ve güvenlik endişeleri
- Çin'in grand stratejisi var mı? Tek kuşak Tek yol ve Çin'in artan küresel etkinliği
- Çin dış politikası ve yakın coğrafya: Güney Çin Denizi, Kuzey Kore Krizi ve Tayvan
- Çin dış politikası ve uzak coğrafya: Afrika ve Ortadoğu

17.30 -18.30

3, 10, 17, 24, 31 Mart, 7 Nisan Cumartesi
Mavi S.

İSRAİL SİYASETİNE GİRİŞ: OLAYLAR VE KAVRAMLAR II

Özgür Dikmen

Seminer, 2017 Güz döneminde yer alan "İsrail Siyasetine Giriş: Olaylar ve Kavramlar" başlıklı seminerin devamı niteliğinde olacaktır. Bu çerçevede, 1948 Savaşı sonrasında günümüze dek İsrail'in siyasi-toplumsal meseleleri ve dış politikası Filistin-İsrail sorunu bağlamında ele alınacaktır. Kronolojik bir takibin yanında İsrail'de din ve siyaset ve illegal yerleşimler meselesi tartışılacak. Kudüs ve Filistin'deki mevcut durumla ilgili tematik tartışmalara yer verilecektir.

17.30 -18.30

3, 10, 17, 24, 31 Mart, 7 Nisan Cumartesi
Vefa S.

KAMU YÖNETİMİNİ YENİDEN DÜŞÜNMEK

Ömer Dinçer

Bu seminerde toplumsal yapının dinamizmi ile kurumsal bürokratik aygıtların statik doğaları arasındaki kritik eşikte duran kamu yönetiminin temel parametreleri üzerinde durulacaktır. Türk idari sisteminin temel niteliklerine, karşılaştığı sorunlara ve reform çabalarına vurgu yapılacaktır. Ülkemizdeki kamu yönetimi yapısının geçirdiği dönüşümler; zihniyetler, projeler ve hükümet programları ekseninde tarihsel olarak analiz edilecektir.

15.00 -17.15

3, 10, 17 Mart Cumartesi
Mavi S.

MODERN ISLAMIC THOUGHT

Yakoob Ahmed

SUNUM DİLİ
İNGİLİZCE

The course shall attempt to examine some of the major themes regarding modern Islamic thought. In recent years a host of new works have attempted to ask new questions regarding Islam, whether that be historical, intellectual or sociological. Debates have centred on language, new theories regarding post-modernity and traditional ideas such as ummah as well as political ideas. This course will attempt to introduce the students to these new subjects by hoping to expose them to the changing direction of academic works regarding the intellectual currents in Islamic studies.

Key topics: Pan-Islamism, Islamism, modernity, the printed press, memory, the Ottoman Caliphate, Islamic constitutionalism, parliamentarianism, the Umma, the Ottoman Empire, Islamaphobia, Islam and the West.

16.15 -17.15

3, 10, 17, 24, 31 Mart, 7 Nisan Cumartesi
Kırmızı S.

PARA VE EKONOMİ

Lokman Gündüz

Günümüz ekonomileri nasıl çalışır? Para ve banka ne işe yarar? Faiz ve borç nedir? Piyasa ne demektir? İktisadın hikayeleri (modelleri) nelerdir? Türkiye'nin hikayesi nedir? Bu seminer yukarıdaki sorular çerçevesinde modern ekonomik hayata daha farklı bir gözle bakmayı hedeflemektedir. Özellikle para yaratım mekanizmasının dünyayı nasıl değiştirdiği ve nelere yol açtığı seminerin odak noktası olacaktır. Kaynak kitaplar arasında M.King, D. Rodrik, M. Sandel, D. Graeber vb. yazarların son çıkan eserleri bulunmaktadır.

SİYASET, TEORİ VE ELEŞTİRİ

Muhammed A. Ağcan

Bu seminer, çağdaş siyaset düşüncesinde ele alındığı şekliyle siyasetin teorik ve pratik boyutları arasındaki ilişki sorununu eleştiri kavramı aracılığıyla inceleyecektir. Amaç, çağdaş dönem siyaset yaklaşımlarının teori kavramsallaştırmaları ile eylem/pratik arasındaki ilişkiyi nasıl kurduklarını anlamaya çalışmak ve siyasal varoluşumuzun eleştirel bir kavrayışının nasıl geliştirilebileceğine cevap aramaktır. Bu çerçevede seminerin içeriğinde liberalizm, komüniteryanizm, postyapısalcılık, eleştirel teori vb. siyasal düşünce çizgileri ile açıklayıcı, inşacı, eleştirel ve düşünümsel teori kavramları ve (konuyla ilişkili olduğu kadarıyla) pozitivizm, hermenötik, temelcilik sonrası düşünce gibi sosyal bilim felsefeleri yer alacaktır.

13.45 -14.45

3, 10, 17, 24, 31 Mart, 7 Nisan Cumartesi
Adnan Büyükdeniz S.

ULUSLARARASI SİSTEM HUKUK VE İSLAM DÜNYASI

Berdal Aral

Altı hafta sürecektir olan bu seminerde öncelikle Soğuk Savaş döneminde BM güvenlik sisteminin İslam dünyasında zuhur eden krizlere ilişkin aldığı tutum masaya yatırılacaktır. Bu kapsamda Filistin sorunu ile Arap-İsrail savaşlarının yanı sıra, sözgelimi, İran-İrak savaşı da ele alınacaktır. Ardından BM güvenlik sistemi ile İslam dünyası arasındaki sorunlu ilişki bu kez Soğuk Savaş sonrası döneme odaklanılarak tartışılacaktır. Bunun ardından, uluslararası sistemin yine İslam dünyası özelinde kitle imha silahları konusundaki çarpık sayılabilecek tavır ve stratejileri değerlendirilecektir. Daha sonra, mevcut uluslararası sistemin ayırıcı vasıflarından olan küreselleşme olgusu ile İslam dünyasının oldukça "sorunlu" sayılabilecek ilişkisine, daha özel olarak bu dünyanın kültür emperyalizmine ve küresel merkezler daha kesif bir bağımlılık ilişkisine dair korkularına odaklanılacaktır. Bu seminerin son haftasında ise, bir yandan insan hakları ve demokrasiye ilişkin hakim küresel düzenin başlıca çarpıklıklarına dikkat çekilirken, bir yandan da İslam dünyasının bu konulardaki başlıca zaafları ve bu zaafların törpülenmesine katkı sağlayabilecek müşterek girişimleri konuşulacaktır.

10.00 -11.00

3, 10, 17, 24, 31 Mart, 7 Nisan Cumartesi
Adnan Büyükdeniz S.

20. YÜZYILDA FİZİK: KUANTUM MEKANİĞİ

Baha Zafer

20. yüzyılın başlarında, fizik alanında artık söylenebileceklerin tüketildiğinin düşünüldüğü bir zamanda, üç farklı bulgu tüm düşünce alanlarını derinden etkiledi. 1900 yılında Max Plank'ın enerjinin kesikli (kuanta) olduğunu kabul eden formülasyonu, 1905 yılında Einstein'ın evrende geçilemeyecek sabit hız olduğunu dile getirmesi ve 1920-1929 yılları arasında kimsenin bulgularına inanmadığı Edwin Hubble'ın evrenin sabit olmadığını ve genişlediğini ortaya koyması ile tüm düşünce alanlarındaki kavramlar yeniden tanımlanmak zorunda kaldı. Psikoloji *eşzamanlılık* ile yenilendi, sosyoloji de *görecelik* yeni bir akım olarak güç kazandı ve antropoloji gibi insan bilimlerinde dahi temel yaklaşımlardan biri haline geldi. Felsefe, *zaman*, *mekan*, *nedensellik* ve *nesnel bilginin imkanı* üzerine konuşurken yeni fizik yasalarını göz önüne almak durumunda kaldı. İlahiyat alanında *evrenin başlangıcı* ve *sonununa* ilişkin veriler kozmolojik delilin yeniden değerlendirilmesini gündeme getirdi. Tüm bu değişimlerin bilim tarihi içindeki yerine ve sosyal bilimlerle etkileşimine ışık tutmak her meraklı zihin için önemli bir uğraş olduğu gibi bu seminerin de amaçları arasındadır.

EL-MEDHAL İLE'L ULÛMİ'L-İSLÂMİYYE

SUNUM DİLİ
ARAPÇA

Mahmoud Chabban

İslami ilimlere giriş niteliği taşıyan bu seminerde "ilim" kavramının tanımından başlanarak akide, tefsir, hadis, siyer, fıkıh ve kelam ilimlerinin mahiyeti ve genel özellikleri hakkında temel bilgiler verilecektir.

- العلم في الإسلام: معناه، الحث عليه في القرآن والسنة، العلم في زمن الصحابة، تطور معنى العلم في زمن التابعين، التخصص في العلوم.
- علم العقيدة والكلام: تعريف به، بداياته وتاريخ نشوئه، وسببه، نشوء مذاهبه وانتشارها وتاريخ تدوينه.
- علم التفسير وعلوم القرآن: عهد النبي ثم الصحابة ثم التابعين، عصر التخصص والتدوين، وأشهر علماء وكتبه.
- علم الحديث: النهي عن التدوين ثم السماح به في عصر النبي، بدايات نشوء التخصص فيه، أول الكتابات فيه، نشوء علم المصطلح والتراجم والجرح والتعديل، وأشهر علمائه وكتبه.
- علم الفقه وأصوله: نشوء المذاهب، وعلمائها، انتشار المذاهب في العالم الإسلامي، خصائص كل مذهب من مذاهبه.
- علوم السير والمغازي والتاريخ: نشوء واستقلاله عن علم الحديث، أشهر علمائه وكتبه.

15.00 - 16.00

3, 10, 17, 24, 31 Mart, 7 Nisan Cumartesi
Kırmızı S.

FENOMENOLOJİYE GİRİŞ

Erdal Yılmaz

20. yüzyılın en önemli felsefi akımlarından biri olan fenomenoloji yalnızca felsefi bir düşünce akımı değil aynı zamanda belirli bir felsefi metodun da adıdır. Fenomenoloji, felsefe tarihinde öznel tecrübe problemi ve dünya ile ilişkimize dair cevap arayışı çerçevesinde ortaya çıkmıştır. Fenomenoloji ortaya çıkışından itibaren psikoloji, sosyoloji, teoloji, estetik gibi farklı disiplinleri güçlü şekilde etkilemiştir. Felsefi temelleri Husserl tarafından atılmış olan fenomenoloji Heidegger, Merleau-Ponty, Levinas, Sartre, Derrida gibi filozofların analizlerinde kullanılmış olmasına rağmen bu seminerde Husserl ve Heidegger'in fenomenolojik yaklaşımlarının temellerinin tartışılması hedeflenmiştir. Dolayısıyla bu seminerde şu başlıklar tartışılacaktır:

- Husserl'in ilk Dönemi: Mantık, Epistemoloji ve Yönelimsellik (intentionality).
- Husserl'in Transandantal Felsefeye Dönüşü: Epoché, Redüksiyon ve Transandantal İdealizm.
- Husserl'in Geç Dönemi: Zaman, Beden, Özneler-arasılık ve Yaşam-Dünyası
- Hermenötik Olarak Fenomenoloji: Anlamın Doğası, Dünya ve Dünyadaki Nesneler ile İlişkimiz.
- Temsili Düşünme, Sübjektivizm ve Teknoloji Eleştirisi
- Dil, Konuşma ve Varlığın Topolojisi

12.30 -13.30

3, 10, 17, 24, 31 Mart, 7 Nisan Cumartesi
Kırmızı S.

MODERN TÜRKÇE BİYOGRAFI

İsa İlkay Karabaşoğlu

Türkçe edebiyatta gelenekli türlerden modern biyografiye geçişin ele alınacağı bu seminerde biyografi türü üç mesele üzerinden incelenecektir. Bunlar "özne", "edebiyat eleştirisi" ve "yazınsal uzlaşım" kavramlarıdır. Özne ile biyografik metnin kişi tasavvuru üzerinde durulacak; ayrıca kabaca 19. yüzyılda sabitleyebileceğimiz modern Türkçe biyografinin özne anlayışı hem ona kaynaklık eden Batılı burjuva biyografisinin hem de gelenekli türlerin özneleriyle mukayese edilecektir. Özellikle 1960'lı yıllar yazınsal eleştiri ve yazarın hayatı konusunda ateşli tartışmalara şahit oldu. Başta Roland Barthes'ın hemen akla geldiği Fransız edebiyat düşünürleri, onlardan daha evvel Amerikan Yeni Eleştiri hareketi bu meseleyi kendi edebiyatları bağlamında derinlemesine tartıştılar. Türkçe edebiyat eleştirisi günümüzde dahi biyografik bilgiden oldukça faydalanan bir mahiyete sahip ancak bu ikili arasındaki ilişki bir incelemeye tabi tutulmuş değil. Seminerde bu gerilimli ilişki üzerinden Türkçe biyografinin edebiyat eleştirisine katkısı da konuşulacak. Yazınsal uzlaşım mefhumu aracılığıyla ise modern Türkçe biyografinin hangi edebiyat aletlerini, yazınsal söylemleri, tarihsel türleri araçsallaştırarak oluştuğu incelenmeye çalışılacak.

FOTOĞRAF TARİHİNE GİRİŞ

Tuba Deniz

Görüntü, imgeler ve hayat arasındaki sınır günümüzde belirsizleşmiştir. Hayat her dakika görüntülere tahavvül etmekte, görüntüler de yaşama pratikleri üzerinde benzer bir etki yaratmaktadır. İmge ile hayat arasındaki bu döngüde şüphesiz fotoğraf teknolojisinin payı büyüktür. Seminerde görüntünün elde edildiği ilk yıllardan itibaren fotoğrafın dönüşümü, günlük pratikler üzerindeki etkisi, fotoğraf örnekleri üzerinden okunmaya çalışılacaktır.

13.45 -14.45

3, 10, 17 Mart Cumartesi
Karagöz S.

İSLAM COĞRAFYASINDA SİNEMANIN TARİHİ

Yusuf Ziya Gökçek

Sinemanın tarihine dair literatüre bakıldığında, ana hattın Batı Avrupa ve Anglosakson çizgisinde belirlenmekte olduğu, sinemaya dair büyük anlatının buralardaki gelişmeler üzerinden küresel alana teşmil edildiği görülmektedir. Sinematografin icadından çok kısa bir süre sonra dünyanın farklı coğrafyalarındaki sinema gösterimleri neredeyse aynı anda başlamıştı. Film üretimi ise, uzun süreli işgaller ve iç savaşlar gibi pek çok sebepten dolayı İslam coğrafyasında istikrara sahip olamadı. 1920'ye gelindiğinde işgale uğramamış herhangi bir Müslüman ülkenin bulunmaması, İslam coğrafyasında sinemanın içinde bulunduğu durumu anlamamız açısından önemlidir. Her şeye rağmen İslam coğrafyasına ait sinemalar, üretenlerin kendi politik gündemlerine, ülkelerin içinde bulunduğu toplumsal krizlere, bu krizlerden olası çıkış yollarına, toplumların modernleşme tecrübelerine ya da kolonyal döneme dair izler taşımaları bakımından belirli ortaklıklar barındırmaktadır. Bu seminer kapsamında İslam coğrafyasından seçilecek belirli ülkelerin sinema üretimleri, ele aldıkları temaların benzerlikleri ve farklılıkları üzerinden başlangıç düzeyinde ele alınacaktır.

12.30 -13.30

3, 10, 17, 24, 31 Mart, 7 Nisan Cumartesi
Adnan Büyükdeniz S.

İSLAM FELSEFESİNDE ESTETİK

Ayşe Taşkent

Bu seminer süresince İslam felsefesinin temel metinleri merkeze alınarak İslam filozoflarının estetik üzerine düşünceleri incelenecektir. Grek estetiğinin İslam dünyasına nasıl aktarıldığı ve nasıl anlaşıldığı üzerinde durulacaktır. Antik felsefeden devraldığı mirasa kendi özgün yorumunu katan İslam filozoflarının estetik/sanat felsefesine ilişkin yaklaşımları aşağıdaki sorular çerçevesinde tartışılacaktır:

Antik Yunan felsefesinin üç büyük filozofu olan Platon, Aristoteles ve Plotinus'un estetik düşünceleri nedir ve İslam dünyasına nasıl ve hangi kaynaklardan intikal etmiştir? İslam filozofları estetik ya da güzele ilişkin düşüncelerini hangi kavramlar çerçevesinde ele almış ve geliştirmişlerdir? Güzele ilişkin bir araştırmanın metafizik/ontolojik bağlamda ele alınması ve Tanrı'nın güzelliği ile ilişkilendirilmesi mümkün müdür? İslam filozoflarının poetikalarının, sanat felsefesine ilişkin başlıca yaklaşımlarını takip etmeye imkân verecek şekilde anlamlı bir okumasını yapabilir miyiz? İslam filozofları sanat ile hayal gücü arasında nasıl bir ilişki kurmaktadır? Aristoteles'in *Poetika*'sında temel kavram olan ve bütün sanat düşüncesini dayandırdığı mimesis/taklit kavramının İslam filozoflarının eserlerindeki izdüşümü nedir?

MODERN TÜRK ŞİİRİ

Alphan Y. Akgül

Bu seminerde bir edebi tür olarak şiirin yapısal özelliklerinden yola çıkılarak modern Türk şiirinin incelenmesi hedeflenmektedir. Seminer, modern Türk şiirinin tarihinden ziyade "ritim", "ses", "ifade tonu", "imaj", "anlam", "çok-anlamlılık" ve "anlamsızlık" kavramları etrafında gelişecek, her bir kavramdan yola çıkılarak modern Türk şiirinin yapısı üzerine bir tartışma açılacaktır. Modern Türk şiirinin kavramsal açıdan irdelenmesi, bir şiir çözümlemesinin nasıl yapılması gerektiği hakkında izleyicilere bir fikir verebilir. Bu nedenle seminer şiirin yapısal özelliklerini tespit edip incelemekle başlayıp giderek örnek şiirler üzerinde yorum denemelerine uzanacak; böylelikle izleyicilerin modern Türk şiirini bütünlüklü bir şekilde kavramaları sağlanmış olacaktır.

16.15 - 18.30

3, 10, 17 Mart Cumartesi
Karagöz S.

MUSİKİ MEDENİYETİMİZ: MÜELLİFLER VE METİNLER

Fazlı Arslan

Her medeniyet gibi İslam medeniyetinin de güzel sanatlarda, mimaride, bilimin ve sanatın farklı dallarında klasikleri vardır. Ancak İslam bilginlerinin musiki sahasındaki çalışmaları tıbbı, matematiğe astronomiye vs katkılarına nazaran daha az bilinmektedir. Müslüman müellifler medeniyetin önemli bir unsuru sayılan musiki üzerine de çokça düşünmüş ve üretmişlerdir. Bu seminerde İbn Seleme'den Farabi'ye, Urmevi'den Emir Hüsrev'e, Kantemir'den Midhat Efendi'ye kadar İslam düşüncesinin tanınmış temsilcilerinin musiki sahasındaki çalışmaları, kendilerinden seçilen örnek metinler üzerinden incelenecektir. Tarihi içerisinde telifatın muhteva seyrini görebilmek için Osmanlı son döneminden ve erken Cumhuriyet döneminden yazarlara ve metinlere de yer verilecektir.

17.30 -18.30

3, 10, 17, 24, 31 Mart, 7 Nisan Cumartesi
Kırmızı S.

CUMHURİYET DÖNEMİ DÜŞÜNCE AKIMLARI

Ali Erken

Bu seminerde Cumhuriyet sonrası Türk modernleşmesinin farklı aşamaları değerlendirilecektir. İlk kısımda Türkiye'de Batılılaşma araçları, farklı ilim alanlarında öne çıkan isimler ve kurumlar üzerinden işlenecektir. Modernleşme sürecine paralel olarak 1945 sonrası yerel değerlerin yeniden yorumlanması, düşünsel ve pratik alanda gündeme gelen tartışmalar ele alınacaktır. Son olarak bu temaların siyasi yansımaları tartışılacaktır.

MEDRESELERİN ORTAYA ÇIKIŞI VE KURUMSALLAŞMASI

Harun Yılmaz

Altı hafta sürececek seminer boyunca İslam tarihinde medreselerin ortaya çıkış, yayılış ve gelişim süreci ele alınacaktır. Ayrıca medreselerin ilmi bağlamı, ulemanın pratikleri üzerindeki etkisi ve siyasetle ilişkisi gibi konular üzerinde durulacaktır. Seminer süresince konuyla ilgili kaynak ve modern literatüre dair değerlendirmelerde bulunulacaktır.

11.15 -12.15

3, 10, 17, 24, 31 Mart, 7 Nisan Cumartesi
Kırmızı S.

OSMANLI AFRİKASI

Hatice Uğur

Osmanlı Devleti'nin Afrika kıtasındaki varlığı sadece Kuzey Afrika ile sınırlı değildir. 16. yüzyılın ikinci yarısından itibaren gerek Kızıldeniz'deki gerekse Doğu Afrika sahillerindeki Osmanlı varlığı, bunun en önemli göstergesidir. Bu seminerde, genel bir Afrika tarihi girişinden sonra, Osmanlı Devleti'nin Kuzey, Doğu ve Güney Afrika'da ne şekilde varlık gösterdiği üzerinde durulacaktır. Erken dönemlerden itibaren Afrika'daki Müslüman sultanlıklar ile geliştirilen ilişkiler üzerinden bölgedeki İslam kültürü ve tarihi hakkında bilgi verilecektir.

- Dünya tarih yazıcılığında Afrika
- Osmanlı Devleti ve Afrika
- Afrika kıtasındaki Osmanlı Eyaletleri
- Osmanlı Devleti'nin Afrika kıtasındaki sosyo-kültürel sınırları

OSMANLI BALKAN COĞRAFYASI: TARİH VE DÜŞÜNCE

Hasan Korkut

Bu seminerin amacı Osmanlı'nın Balkanlar'daki yaklaşık beş yüzyıl süren varlığını farklı açılardan tartışmak, Osmanlı'yı küçük bir beylikten bir Balkan devletine dönüştüren şartların ve olayların izini sürmektir. Seminer kapsamında öncelikle bölgedeki etnik zenginliğin kökenleri üzerinde durulacak ve Osmanlı öncesi dönemde bölgedeki sosyal ve siyasi yapıya değinilecektir. Akabinde bölgenin İslamlaşma süreci ve fetih politikaları tartışılacaktır. Tarihi dönüm noktaları eşliğinde Osmanlı'nın bölgede bıraktığı miras farklı başlıklar altında ele alınacak ve Osmanlı sonrası dönemde Balkanlar'da yaşanan tecrübelerle ilişkilendirilmeye çalışılacaktır.

13.45 -14.45

24, 31 Mart, 7 Nisan Cumartesi
Kırmızı S.

OSMANLI HUKUK MODERNLEŞMESİ

Ali Adem Yörük

Tanzimat döneminin bariz vasfı “yeni” bir hukuk düzeninin teşekkül etmiş olmasıdır. “Osmanlı hukuku”nun önceki dönem(ler)inden kaynaklar, yöntem, felsefe, üslup açılarından farklılaşan bu kesitini; devam eden ve değişen unsurlara, kırılmalara, paradokslara, kurumlara ve insan unsuruna tekrar dikkatle bakarak mütalaa etmek, günümüze uzanan çizgiyi anlamlandırmak ve önceki dönemlere dair hukuk ve tarih anlayışımızı elekten geçirmek isteyenler için elzem görünmektedir. Altı haftalık bu seminerde kanunlaştırma, mahkeme teşkilatı, değişen hukuk anlayışı, hukuk dallarının gelişimi, reform fikri, hukuk eğitimi, yeni hukukçu tipi gibi meselelere temas edilerek bu yeni hukuk düzeninin kuruluş mantığı, işleyişi ve problemleri ana hatlarıyla ele alınacaktır.

17.30 -18.30

3, 10, 17, 24, 31 Mart, 7 Nisan Cumartesi
Adnan Büyükdeniz S.

OSMANLI SOSYAL TARİHİ

Betül İpşirli Arğıt

Bu seminerde, sosyal tarihin bir dalı olan kadın tarihi üzerinde yoğunlaşılacaktır. Din, sosyo-ekonomik statü, etnik yapı, cinsiyet gibi faktörler meseleye dahil edilmek suretiyle, Osmanlı dünyasında kadın olmanın neye tekabül ettiği konusu üzerine durulacaktır. Farklı dönemlerde ve farklı coğrafyalarda yaşamış Osmanlı kadınları, hukuk sistemi içindeki yerleri, maddi dünyaları, mekan kullanımları, sosyal, iktisadi ve siyasi alandaki rolleri gibi konular çerçevesinde incelenmek suretiyle, kadınlarının muhtelif alanlardaki tecrübeleri, aile ve toplum içindeki yerleri ve rolleri değerlendirilecektir. Ayrıca Osmanlı kadın tarihi inşa edilirken kullanılabilecek yazılı, görsel ve sözlü kaynakların sağladığı açılımlar, kaynakların sınırları ve sorunları konusuna temas edilecektir. Son olarak kadın tarihi konusunda yeni yaklaşımların, metotların değerlendirileceği bu seminerde kadın tarihi çalışmalarının sosyal tarih alanına katkıları üzerine de durulacaktır.

OSMANLI ŞEHİRLERİ VE İSTANBUL

Yunus Uğur

Bu seminerde Osmanlı tarihi şehirler üzerinden okunmaya çalışılacak, şehirlerin gelişimi ile devletin tarihsel süreçleri arasındaki bağlar araştırılacaktır. Osmanlıların şehir kurma ve şehir hayatını sürdürme ilkeleri ile genel olarak devletin varolma ilkeleri arasındaki paralelliklere değinilecektir. Bu makro araştırma, Osmanlı şehirlerinin, tarihsel bağlamı içerisinde, hem kendi aralarında hem de dönemin dünya şehirleri ile kısaca mukayesesi ve özellikle de İstanbul tarihine temas ile yapılacaktır.

13.45 -14.45

3, 10, 17, 24, 31 Mart, 7 Nisan Cumartesi
Vefa S.

OKUMA GRUPLARI ve ATÖLYELER

OKUMA GRUPLARI VE ATÖLYELER

Okuma Grupları ve Atölyelerin katılım şartları Araştırma Merkezleri tarafından belirlenmekte olup www.bisav.org.tr üzerinden ilan edilmektedir. Önceki dönemlerde başlayan ve hali hazırda devam etmekte olan Okuma Grupları ve Atölyelerin içerikleri ilerleyen sayfalarda verilmiştir. Ayrıntılı bilgi için Araştırma Merkezleriyle irtibat kurabilirsiniz.

Küresel Araştırmalar Merkezi

kam@bisav.org.tr

Medeniyet Araştırmaları Merkezi

mam@bisav.org.tr

Sanat Araştırmaları Merkezi

sam@bisav.org.tr

Türkiye Araştırmaları Merkezi

tam@bisav.org.tr

OKUMA GRUPLARI

Küresel Araştırmalar Merkezi

20. ve 21. YÜZYIL ORTADOĞU'SU

Z. Tuba Kor

Günümüz Ortadoğu'sundaki kaos halini anlamak için bölgenin geçmişine, Osmanlı'nın çöküşünün ardından son yüzyılda geçirdiği dönüşümlere odaklanmak elzem. Zira bugün yüzleşilen birçok problemin kökenleri, modern Ortadoğu'nun ve yeni devletler sisteminin İngiliz ve Fransız sömürgeciler eliyle oluşum süreçlerine kadar geri gider. Bağımsızlık sonrası süreçte yaklaşık her on yılda bir yaşanan büyük çatışmaların/savaşların, kritik olayların ve dış müdahalelerin bıraktığı miras da bölgenin kaderini doğrudan etkiler.

Bu okuma grubunda Osmanlı sonrası dönemden günümüze Ortadoğu'nun yüzyıllık siyasi tarihi, yaşanan dönüşümler ve büyük güçlerle ilişkilerin yanı sıra bölgenin iktisadi yapısına, ordu ve güvenlik yapılanmasına, toplumsal dinamiklerine, dini ve fikri akımlara da odaklanılmak suretiyle kapsamlı bir bakış açısı sunulacaktır. Böylelikle günümüz Ortadoğu'sunda yaşanan problemlerin tarihi, siyasi, iktisadi, toplumsal ve fikri arka planına ışık tutulması hedeflenmektedir.

İSRAİL OKUMALARI

Özgür Dikmen

Bu okuma grubunda Filistin'e Yahudi göçlerinin başladığı 19. yüzyılın sonundan günümüze dek İsrail'in siyasi ve toplumsal tarihi belirli başlıklar altında ele alınacaktır. İsrail Devleti tecrübesi, dünyanın çeşitli yerlerinde "sürgünde" yaşayan cemaatlerden bir "halka" dönüşen Yahudilerin modern bir ulus-devlet kurma çabaları ve bu süreçte Yahudiliğin ve Yahudilerin içinden geçtiği dönüşümler ekseninde, geniş bir tarihsel ve sosyolojik zeminde tartışılacaktır. Bu çerçevede bir ideoloji olarak Siyonizmin ortaya çıkışından İsrail Devleti'nin kurulması ve sonrasındaki Siyonist pratiğe, Avrupa Yahudileri dışında kalan Yahudilerin nasıl "İsraili" olduklarından bir devlet dini olmaya zorlanan Yahudiliğin ne tarz değişimler geçirdiğine dair pek çok konuda yazılan temel metinler ele alınacaktır. Bütün tartışmaların nihayetinde Filistin-İsrail meselesinin bu tarihsel sürecin bir sonucu olarak ele alınıp katılımcıların zihninde bütünlüklü bir tablo çizilmesi amaçlanmaktadır.

MODERN ÇİN DÜŞÜNCESİ

Kadir Temiz

Bu okuma grubu, global bir güç olma yolunda ilerleyen Çin'in geçmişini, bugününü ve geleceğini Çinli düşünürlerin gözünden anlamak üzere tasarlanmıştır. 19. yüzyıldan itibaren Çinli entelektüellerin modernizmin ve yeni küresel güç odaklarının Çin'de sebep olduğu dönüşümü nasıl okuduklarına ve ayrıca Çin'in siyasi, ekonomik ve sosyal rotasının ne olması gerektiği hakkında yürüttükleri tartışmalara odaklanılacaktır. İngilizce birincil ve ikincil kaynaklar üzerinden yapılacak tartışmalarda karşılaştırmalı bir perspektif ile Çin'in küresel düşünce tarihi içindeki konumu da değerlendirilecektir

MODERN ISLAMIC THOUGHT

Yakoob Ahmed

This reading group aims to survey the literature on current debates regarding the political and ideological challenges to and influences upon the conceptualization of the role of Islam, Muslims, and the Islamicate world. The areas of focus will be Muslim political community, ideological influences and challenges to Islam as a moral and social force, and the role of Islamic tradition in light of the epistemological challenges presented by modernity and post-modernity. The texts are intended to highlight and illustrate how these challenges have come to inform Muslim political culture, religious identity, and discourses regarding the position Muslims occupy in the world today.

List of books:

Recalling the Caliphate - Salman Sayyid

The Idea of the Muslim World - Cemil Aydın

Formations of the Secular - Talal Asad

Islam in Liberalism - Joseph Massad

Longing for the Lost Caliphate: A Transregional History - Mona Hassan

Islam and Secularism - Naquib al-Attas

Islam and Modernity - Fazlur Rahman

Reasoning with God: Reclaiming Sharia in the Modern Age - Khaled Abou el-Fadl

Misquoting Muhammad - Jonathan A.C. Brown

What is Islam? - Shahab Ahmed

ULUSLARARASI SİYASET VE AHLAK

İsmail Yaylacı

Siyaset bir dizi temel gerilimler ve çelişkiler üzerinde yükselir. Fakat uluslararası siyasette bu gerilimler, açmazlar, ikilemler ve çelişkiler en kesif şekilde karşımıza çıkar. O kadar ki, uluslararası ilişkiler ile ahlaki beraberce anmak dahi kendi başına bir naiflik alameti olarak okunagelmıştır. Ne var ki, ahlak ile uluslararası ilişkiler arasına çekilen bu duvar, her ikisinin birbirinden bağımsız olmasının değil, uluslararası siyasal alanın ürettiği ahlaki problemlerin (belki de) aşılamayacak denli esaslı ve köklü olmasının bir neticesidir. Modern dönemde ulus-devlet formundaki siyasal komünitenin içi ve dışı arasında yapılan temel ayrıştırma farklı siyasal entiteler arasında cereyan eden ilişkilerde farklı doğruluk standartlarının uygulanmasını, farklı haklar ve sorumluluklar dağılımını, evrenselliğin ve adalet fikrinin yitimini, devlet adamları için farklı ahlaki kodları meşru ve hatta gerekli gören bir dizi anlayışı ve pratiği normalleştirmiştir. Bu anlayışlar ve pratikler gerek seküler ahlaki referanslar gerekse İslam siyasal düşüncesi açısından bir dizi soruyu ve sorunu beraberinde getirmiştir.

Bu okuma grubunda uluslararası ilişkilerde ortaya çıkan temel ahlaki problemlerin farklı düşünce gelenekleri açısından nasıl tespit edildiği ve değerlendirildiği müzakere edilecektir. Bu çerçevede *Traditions of International Ethics* (Terry Nardin ve David R. Mapel, Cambridge University Press: 2002) başlıklı kitap hareket noktası alınarak okumalar ve tartışmalar yürütülecektir.

HEGEL'İN *HUKUK FELSEFESİ* OKUMA GRUBU

Erdal Yılmaz

Hegel'in *Hukuk Felsefesi'nin İlkeleri* adlı kitabı yalnızca hukuk felsefesi için büyük bir eser değil aynı zamanda siyaset, sosyal ve ahlak teorilerinin de büyük eserlerinden biri olarak bilinir. Söz konusu eserinde Hegel, adalet, sivil toplum, insan haklarının doğası, özel mülkiyetin temellendirilmesi, cezanın uygulanmasının gerekliliği, faillik ve sorumluluk, ahlaki motivasyonun niteliği, liberalizm ve kommunitarianizm karşıtlığı gibi sosyal, siyasal ve ahlaki teorilerin kapsamına dahil olan temel felsefi konuları incelemekte, aileden devlete kadar sosyal kurumların kimliklerine dair sorgulamada bulunmaktadır. Bunlara dair fikirlerini kaleme alırken Platon, Rousseau, Montesquieu, Smith, Kant ve Fichte gibi filozoflardan faydalanarak ve Almanya, Fransa ve Britanya'daki olay ve koşullara dair geniş bilgiye dayanarak modern sosyal ve politik yaşama dair kapsamlı ve nüfuz edici açıklamalar sunmaktadır.

Bu okuma grubunun temel amacı, yukarıda sıraladığımız ve kitabın da içeriğini oluşturan konulara dair Hegel'in argümanlarını açıklamaya yöneliktir. Kitabın yorumu yapılırken aynı zamanda onun arka planını oluşturan tartışmalara değinileceği gibi Hegel felsefesinin temel kavramları da açıklanmaya çalışılacaktır. Bu eser özetinde yazılmış metinlerden de faydalanılmak suretiyle *Hukuk Felsefesi'nin İlkeleri*, Almanca orijinali dikkate alınarak İngilizce ve Fransızca çevirilerinden de takip edilerek yorumlanacak, gerektiğinde ilgili konularla alakalı çağdaş tartışmalara da değinilecektir.

Kaynaklar:

G. W. F. Hegel, *Grundlinien der Philosophie des Rechts oder Naturrecht und Staatswissenschaft im Grundrisse*, Werke 7, Suhrkamp, 1970.

G. W. F. Hegel, *Outlines of the Philosophy of Right*, tr. By T. M. Knox, edited by Stephen Haoulgate, Oxford University Press, 2008.

G.W.F. Hegel, *Elements of the Philosophy of Right*, tr. by H. B. Nisbet, edited by Allen W. Wood, Cambridge University Press, 2003.

G. W. F. Hegel, *Principes de la philosophie du droit*, tr. par Jean-François Kervégan, PUF, 2013.

RASYONEL TEOLOJİ OKUMA GRUBU

Abuzer Dişkaya

Duyular ile algılanan görünüşler alemi değişim esasına tabi olduğundan varlıkları açıklanmaya muhtaç hale gelmiştir. Bu yüzden filozoflar görünüş-gerçeklik ayrımı yapmış ve belli bir gerçeklik anlayışından hareketle görünüşler aleminin varlık ve neliğini açıklamaya çalışmışlardır. Gerçeklik her ne ise görünüş alemi açısından mebd (başlangıç) ve mead (son) görevi görmektedir. Görünüşler alemine kaynaklık etmesi gereken bu gerçeklik filozoflar tarafından önce maddi bir arkhe olarak kabul edilmiş (su, hava, ateş, toprak, apheiron) sonrasında ise vücut, Ehad (Bir) ve varlık veren illet olarak (Hareket Etmeyen İlk Hareket Ettirici,

İlletü'l-ilel ve Vacibu'l-vücut ve dini terminolojide ise Tanrı olarak) soyut bir ilkeye dönüşmüştür. Yine de ister maddi bir arkhe olarak isterse de soyut bir ilke olarak tasavvur edilmiş olsun gerçekliğin veya Tanrının ontolojik işlevi daima aynı kalmıştır: Görünüşler aleminin varlık ve neliğini açıklamak.

Bu okuma grubunda felsefi terminolojide ilk ilke, zorunlu varlık ve hareket etmeyen ilk hareket ettirici, dini terminolojide ise Tanrı olarak adlandırılan bu varlığın akli olarak ispat edilip edilemeyeceği incelenecektir. Kısaca Tanrı'nın varlığına dair delillerin ayrıntılı olarak incelenmesi ve her bir delile yönelik eleştiri ve bu eleştirilerin cevaplarının ele alınması bu okuma grubunun ana hedefini oluşturmaktadır.

SEKÜLERLEŞME OKUMA GRUBU

Nurullah Ardıç - Zübeyir Nişancı

Bu okuma grubunda ilgili literatürde sekülerleşme kavramına yönelik farklı yaklaşımlar ve tavır alışlar eleştirel bir biçimde tartışılacaktır. Bu çerçevede önce genel sekülerleşme süreci ve ilgili teorik yaklaşımlar ele alınacak, sonra da daha ziyade "Sekülerleşme Tezi" isimlendirmesiyle bilinen klasik yaklaşımlar tartışılacaktır. Bunu takiben, söz konusu teorinin bir revizyonu niteliğinde olan neo-klasik yaklaşım incelendikten sonra Sekülerleşme Tezi'ne bir eleştiri olarak ortaya çıkan "Din Ekonomileri" yaklaşımı tartışılacaktır. Sekülerleşmeyi bireyin/benliğin dönüşümü

Sanat Araştırmaları Merkezi

üzerinden açıklayan tezler ve sekülerleşme meselesine antropolojik yaklaşımlar ise bir sonraki aşamada çalışılacaktır. Devamında sekülerleşmeyi sosyal çatışma üzerinden okuyan bakış açıları ele alınacaktır. Son olarak sekülerleşme sorusuna dinin/dindarlığın dönüşümü argümanları ile cevap veren yaklaşımlar incelenecektir.

Medeniyet Araştırmaları Merkezi bünyesinde toplam 15 oturumdan müteşekkil ve iki haftada bir toplanmak suretiyle gerçekleştirilecek olan okuma grubuna lisans son sınıf ve lisansüstü öğrencileri katılabilir. Katılımcılarda aranan şartlar İngilizce okuma becerisi ve düzenli ve aktif katılımdır. Her katılımcının en az bir sunum yapması ve tartışmalara aktif olarak katılması beklenmektedir.

FRANSIZCA OKUMA GRUBU

Birol Şanlı

Her hafta ikişer oturum halinde gerçekleşen bu okuma grubunda; Fransızcanın dil yapısı, gramatik özellikleri ve doğru telaffuzu üzerine odaklanılmaktadır. İnteraktif yollarla kelime dağarcığının geliştirilmesini önceleyen programda farklı dilbilgisi kitaplarından faydalanılarak başlangıç düzeyinde gramer konularının işlenmesi, edebi metinlerden seçilen pasajların okunup tercüme edilmesi, Fransız kültürüne ait çeşitli unsurlar (şarkı sözleri, gazete kupürleri, diyaloglar) üzerinden dilin günlük yaşamdaki kullanımının gösterilmesi

amaçlanmaktadır. Programın nihai hedefi; okuma grubunu düzenli takip eden katılımcıların oturumlar tamamlandığında basit cümleler kurabilmesi, komplike olmayan pasajları doğru biçimde okuyabilmesi ve karşılaştıkları temel seviyedeki metinleri anlayabilmesidir.

ROMAN VE HAKİKAT OKUMA GRUBU

Mustafa Özel

Gerçekçi, romantik, modernist gibi biçimleriyle modern roman modernlik, kapitalizm vb. kavramlarla adlandırılan modern gerçekliği bilmeye/anlamaya çalışmanın yollarından biridir. Bu okuma grubunun amacı modernlikle ilintili muhtelif temaları (kapitalizm, sınıf, ulus, sömürgecilik, vb.) önemli edebi şahsiyetlerin kurgusal dilinden “okumaya” çalışmaktır. Cervantes ve Shakespeare’den başlayarak günümüze kadar uzanan geniş bir yelpazede Türk ve dünya romanları, okuyucusunu bekliyor. Mustafa Özel’in koordine ettiği okuma grubu aylık periyotla toplanıp belirlenmiş romanları çeşitli bağlamlarda tartışmaktadır.

SAFİYE EROL OKUMALARI

Havva Yılmaz

Safiye Erol, birçok hemcinsi gibi yaşadığı dönemde ve sonrasında yeterince tanınmayan erken Cumhuriyet dönemi kadın yazarlarındanr. 1902 yılında Edirne'nin Uzunköprü ilçesinde doğan, göçmen bir ailede, Bektaşî bir annenin gözetiminde yetişen, 1926'da Münih Üniversitesi'nden felsefe doktorasıyla dönen Erol, eserlerinde Cumhuriyet dönemi yazarlarının tartıştığı birçok temel meseleye temas etmekte, dönemin ön plana çıkan toplumsal sorunlarını oldukça başarılı bir üslupla okuyucuya aktarmaktadır.

Bu okuma grubunda, Safiye Erol'un *Millî Mecmua*, *Her Ay* gibi dergilerde yazdığı makalelerle başlayan yazarlık serüveni takip edilerek, eserleri yakın okumaya tabi tutulmaktadır. *Kadıköyü'nün Romanı* (1938), *Ülker Fırtınası* (1944), *Ciğerdelen* (1946), *Dineyri Papazı* (1955) romanları başta olmak üzere, hikâyeleri, makaleleri ve hakkında yazılan çeşitli makale ve tezler değerlendirilmektedir. Böylece, yazarın beslendiği kültürel birikimin kaynakları, içinde bulunduğu sosyal çevrenin özellikleri ve dönemin toplumsal ve entelektüel dokusu incelenmektedir.

20. YÜZYILDA BALKAN COĞRAFYASINDA SİYASET VE DÜŞÜNCE

Hasan Korkut - Ali Erken

Katılımcıların belirli ilim adamlarına ve düşünörlere odaklanmasının teşvik edilmeye çalışıldığı okuma grubunda, 20. yüzyılda bölgedeki Müslüman ulema arasındaki temel tartışmalar ve diğer siyasi düşünce akımlar incelenmektedir. Özellikle Osmanlı sonrası (1918-) dönem üzerinde durulmakta, Türkiye'deki düşünce ve siyaset dünyası ile olan ilişkiler daha yakından çalışılmaktadır. Türkiye'ye göç ve göçe bağılı ortaya çıkan ilişkiler bu çerçevede konu edilmektedir. Okuma grubunda anı ve hatırat kitapları, biyografik eserler, siyasi metinler ve ilgili ikincil kaynaklar okunmaktadır.

DEMOKRAT PARTİ DÖNEMİ HATIRAT OKUMA GRUBU

Abdülkerim Asılsoy

YENİ
OKUMA
GRUBU

Yakın Tarih çalışmalarının temel/alternatif kaynaklarından birini de hiç şüphesiz hatırat türünden eserler teşkil eder. Hakim siyasi kültürün/iktidarın yazdığı/var kıldığı tarih yanında farklı saiklerle de olsa onun karşısında konumlanan siyasetçi, asker, idareci, bürokrat, ilim adamı, sıradan vatandaş vs. gibi pek çok insanın içinde kendine yer bulduğu geniş bir kitle resmi tarihin bize söylediğı

şeylerden büsbütün farklı şeyler anlatabilmektedir. Bu bakımdan hatırat türünden eserler, resmi tarihin söyledikleri kadar sükut ile geçtiği konular hakkında birinci elden bilgi veren eserlerin en önemlilerinden birisi sayılabilir. Siyasi tarih başta olmak üzere iktisat tarihi, içtimai tarih ve zihniyet yapıları hakkında önemli bilgi kaynağı mesabesinde bulunan hatıratlar Türkiye'nin yakın dönem tarihi ile ilgilenen araştırmacılar için özgün ve vazgeçilemez bilgiler ihtiva etmektedir.

Yakın Türk tarihinin önemli dönemeç noktalarından birini çok partili hayat denemesinin diğer bir ifade ile Demokrat Partili yılların oluşturduğu herkesin malumudur. Bu okuma grubuyla öncelikle Demokrat Partili siyaset ve devlet adamlarına ait hatıra kitaplarının okunması planlanmaktadır. Dönemin hususen siyasi hadiselerini bu hadiselere doğrudan ya da dolaylı karışmış olan kişilerin kaleminden okumak suretiyle meselelerin olaylara bizzat katılanların zaviyesinden nasıl görüldüğünü, aktörlerin neyi hedeflediklerini, yapmak istedikleriyle ortaya konanlar arasında bir mesafeden bahsedilip bahsedilemeyeceği gibi sorular aralanmaya çalışılacaktır.

OSMANLI DİPLOMASİ TARİHİ OKUMA GRUBU (1450-1750)

Zahit Atçıl

Okuma grubunda Osmanlı İmparatorluğu'nun çevresindeki devletlerle yapmış olduğu diplomatik ilişkilerin seyri, kullandığı diplomasi araçları ve zaman içinde değişen dengeler üzerine okumalar ve araştırmalar üzerinde durulmaktadır. Okuma grubunun temel amacı

Osmanlı diplomasisi üzerine var olan literatürün değerlendirilmesi, birincil kaynakların okunarak yorumlanması, yeni bakış açıların geliştirilmesi ve nihayetinde yapılan çalışmaların ürüne dönüştürülmesidir. Kapsam olarak erken modern dönem (1450-1750) ile sınırlandırılan okuma grubunda ahidnameler, diplomatik müzakere kayıtları, sefaretnameler ve diplomatik aktörlerin anıları okunmaktadır.

OSMANLI DİPLOMATİKASI: SOSYAL VE İKTİSADİ TARİHİN KAYNAKLARI

Fatma Şensoy - F. Samime İnceoğlu

Arşiv belgeleri bize geçmişin yaşanmışlıklarını, problemlerini ve bulunan çözüm yollarını aktarmaktadır. Bu okuma grubunda arşiv kaynaklarından yola çıkılarak iyilik yapmanın Osmanlı toplumundaki kilit rolüne değinilmesi, vakıf kültürünü tanımak adına vakfiyeler ve vakıf muhasebe defterlerinden okumalar yapılması hedeflenmektedir. Vakıf türleri, vakıf hukuku, vakıflarla ilgili anlaşmazlıklar, bulunmuş çözüm yolları konularımız içindedir. Sıradan insanlar, ileri gelen aileler ve özellikle valide ve hanım sultanların vakfiyeleri ile hayırseverliğin boyutu anlaşılmaya çalışılacaktır. Bu arada söz konusu belge ve kayıtların diplomatik ve paleografik özellikleri, nasıl anlaşılması gerektiği, bürokratik yapı içinde hangi süreçlerden geçerek üretildiği, araştırmacılara hangi tür bilgileri sundukları, elde edilen bilgilerin nasıl organize edilmesi gerektiğini de öğreneceğiz.

OSMANLI HUKUK TARİHİ OKUMALARI (1450-1750)

Abdurrahman Atçıl

Osmanlı İmparatorluğu'nda üretilmiş hukuki düşünceler ile ilgili birincil ve ikincil literatür üzerine yaklaşık bir yıldır okumalar yapmaya devam eden okuma grubu, bu yıl çalışmalarında, 1450-1750 döneminden kanunnameler, fıkıh ve teorik ahlak eserleri, güncel siyasete dair eserler gibi birincil kaynakları okuyup tartışarak söz konusu dönemde "hukuk kavramı", "hukuk, din, siyaset, adet ve ahlak ilişkisi", "hukuki normun oluşumunda rol alan aktörler" gibi meseleleri araştıracaktır.

OSMANLI ÇALIŞMALARI: DİL VE KAYNAKLAR

OSMANLICA SEMİNERLERİ

Koordinatör: Ömer Faruk Köse

Osmanlı çalışmalarının ilk ayağı öğretime yönelik düzenlenmektedir. Türkiye tarihinin en önemli birincil kaynakları arasında yer alan yazma ve matbu Osmanlıca kaynakların genç araştırmacılar tarafından okunup anlaşılabilmesini amaçlayan bu çalışmada, katılımcılar için Osmanlıca ve paleografya olmak üzere iki kademede seminerler açılmakta; matbu ve el yazısı metinler ve Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nden belgeler okunmaktadır.

OSMANLICA İHTİSAS SEMİNERLERİ

Koordinatör: Betül Sezgin

Osmanlıca çalışmalarının ikinci ayağını sene içerisinde ve yaz döneminde düzenlenecek Osmanlıca İhtisas Seminerleri teşkil etmektedir. Daha ileri düzey Osmanlıca bilgisinin verileceği bu seminerlerde katılımcılar diplomatikadan epigrafiye, numismatikten, metin tahlillerine, transkripsiyon ve tahkik usullerinden yazma eserler ve inşaya kadar pek çok alanda açılacak seminerlerle bilgi ve tecrübelerini geliştireceklerdir.

SOSYOLOJİ OKUMA GRUBU

Yücel Bulut - Mehmet Emin Balcı

Toplumsal hayata ilişkin yaygın ve insanlık tarihi kadar eski bir ilgi bulunmasına karşın inceleme nesnesi olarak yalnızca toplumu ve toplumun işleyişini merkeze alan bir akademik disiplin olarak sosyoloji, belli özel koşulların sonucunda ancak 19. yüzyılda ve Avrupa'da ortaya çıktı. Sonuçta ortaya çıktığı bu özel koşulların, coğrafyanın ve toplumsal sınıfların ihtiyaçlarının belirlendiği bir disiplin olarak kurumsallaştı.

Sosyoloji Okuma Grubu doğa bilimlerinin gelişiminden, Aydınlanma felsefesinden, siyasal ve teknolojik devrimlerden başlayarak sosyolojiyi şekillendiren düşünsel arka plana, sosyolojinin ortaya çıktığı koşullara, kazandığı özelliklere, akademik meşruiyetini temin eden kurucu sosyologlara, sosyolojik yöntemle, çağdaş sosyolojideki tartışmalara ve gelişmelere varıncaya dek "modern sanayi toplumunun bilimi" olarak tanımlanan sosyolojiyi her boyutuyla ve eleştirel bir perspektifle ele alıp değerlendirmeyi amaçlayan uzun soluklu bir çalışma programıdır.

TURGUT CANSEVER ATÖLYESİ

Emine Öğün - Mehmet Öğün -

Halil İbrahim Düzenli

Şehir, sanat, mimari konularının en önemli muhakkik ve şarihi olarak Turgut Cansever'in metinlerine odaklanacak bu atölyede Cansever'in hususi terminolojisinin ana hatlarına nüfuz edilmeye çalışılacaktır. Atölye öncelikle aşağıda yayın yılı sırasıyla verilen 11 kitabın müellifi Cansever'in külliyatını irdelemeye başlangıçtır. Ayda bir gerçekleştirilecek oturumlarda bir temel metin esas alınacak, Cansever'in mimari eserleri başta olmak üzere farklı görseller oturumlara eşlik edecektir. Musahabe formatıyla gerçekleşecek Atölye şehir, sanat ve mimarlık meselelerine aşına ve kendini mesul hisseden her alandan katılımcının başvurusuna açıktır. Katılımcılardan beklenen her oturumun temel metnini önceden tetkik etmeleri ve Cansever'in metinlerine ve mimari eserlerine aşına olmalarıdır.

Turgut Cansever'in yazılı eserleri: *Thoughts and Architecture*, 1981; Turgut Cansever Özel Sayısı, Mimar-Çağdaş Mimarlık Dergisi, 4 (11), 1983, s. 5-67; *Şehir ve Mimari Üzerine Düşünceler*, 1992; *Ev ve Şehir Üzerine Düşünceler*, 1994; *HABITAT II Konferansı için Şehir ve Konut Üzerine Düşünceler*, 1995; *Kubbeyi Yere Koymamak*, 1997; *İslam'da Şehir ve Mimari*, 1997; *İstanbul'u Anlamak*, 1998; *Mimar Sinan*, 2005; *Osmanlı Şehri: Şiir'den Şehir'e*, 2010; *Sonsuz*

Mekanın Peşinde: Selçuk ve Osmanlı Sanatında Sütun Başlıkları, 2010.

Turgut Cansever'le ilgili eserler: Uğur Tanyeli ve Atilla Yücel, *Turgut Cansever: Düşünce Adamı ve Mimar*, 2007; Halil İbrahim Düzenli, *İdrak ve İnşa: Turgut Cansever Mimarlığının İki Düzlemi*, 2009; Beşir Ayvazoğlu, *Dünyayı Güzelleştirmek: Turgut Cansever'le Konuşmalar*, 2012; Aynur Can ve M. Doğan, *Bir Şehir Kurmak: Turgut Cansever'le Konuşmalar*, 2015.

TÜRKİYE'DE MEDYA VE İLETİŞİM ÇALIŞMALARI ATÖLYESİ II

Hediyetullah Aydeniz

Modernleşme sürecinde medyanın toplumsal-kültürel tarihimizdeki konumu ve medya-iletişim alanının kuruluş evresinde Türkiye'de üretilen ilk akademik çalışmaların incelenmesini amaçlayan atölye Aralık 2013'te başlatıldı. Bu süreçte Türkiye'deki ilk gazetelerin mukaddimleri, medya ile ilgili ilk hukuki metinler, bilginin ticarileşmesi ve telif hakları, başta doktora tezleri olmak üzere Türkiye'deki ilk akademik çalışmalar gibi birincil kaynaklar üzerinden Türkiye'deki medya ve iletişim alanının kuruluşuna kaynaklık eden bilgi birikimi üzerinde duruldu. Atölyenin yeni döneminde ise Türkiye'de medya ve iletişim çalışmalarının düşünce kaynakları kuramsal ve metodolojik problemlerini dikkate alarak incelenecektir. Medya ve iletişim alanının akademide kurumsallaşmasıyla Türkiye'de üretilen bilgi birikimi üzerinde durulacaktır. Alandaki ilk kuşak hocaların

göreve başlaması ve YÖK'ün kurulmasının ardından lisansüstü programların başlamasıyla hem ülkemizde yapılan akademik çalışmalar hem de tercüme yoluyla transfer edilen medya ve iletişim çalışmaları kapsamına giren bilgi birikimi atölyede ele alınacaktır. 1980'lerden itibaren Türkiye'de medya ve iletişimle ilgili yapılan akademik çalışmalar konu edinilecektir.

BELGELERLE OSMANLIDA SİNEMA

Ayşe Yılmaz - F. Samime İnceoğlu

Bu atölye çalışması, arşivin tozlu raflarında; bazen bir gazete ve derginin sayfalarında gizli kalmış erken dönem Türk sinemasına dair bilgi ve belgeleri gün yüzüne çıkarmayı; onları tespit, tasnif ve tahlil ederek başta araştırmacılar olmak üzere sinemaseverlerin ilgi ve bilgisine sunmayı hedeflemektedir. Ayrıca atölye kapsamında, Osmanlıda sinema hakkında, döneme ışık tutacak akademisyen ve araştırmacıların anlatımlarıyla, bilgi ile belgenin buluştuğu zengin bir içerik ortaya konması planlanmaktadır.

Türk Sineması Araştırmaları (TSA) arşiv veritabanı projesi kapsamında yürütölen atölyede, *Temâşâ*, *Sinema Mecmuası*, *Ferah*, *Artistik Cine* ve *Sinema Postası* gibi sinema konulu Osmanlı dönemi süreli yayınları ile arşiv belgeleri üzerinden erken dönem Türk sinemasına ait metinler latinize edilerek, konu ile ilgili terminoloji ortaya çıkarılmakta, kelime ve kavram indeksi yapılmaktadır. Yayına dönük planlar da içeren atölye çalışması yeni dönem katılımcılarını bekliyor.

FİLM BAHANE

Hasanali Yıldırım

Sanatın hayata aynalık etme devri bitti. Artık hayat, sanatın aynası.

Bir tek güzellerin ve kendini öyle sananların aynaya bakabildiğı zamanımızda, bir filmin anlam dünyasına ayna tutmak, aslında kendimize bir de böyle bakmayı denemek değıl mi?

Destan, mesnevi ve roman... İnsanı anlamanın ve becerilebildiğince anlatmanın, böylelikle dönüştürmeye davetin, dönemin ruhuna göre evrilmiş yordamları. Günümüz insanı meramını en çok sinema üzerinden anlatmayı tercih ediyor. Meramını, yani kendini; anlatmayı ve elbet anlamayı da.

Her film bir çığılık. Ne ki çoğıu çığılık taklit. Zamanımızda her şeye sahtesi musallat. Ve her şeyin sahtesi makbul. Yazık ki.

Bir filmi de anlamak gerek. Görmek yetmez.

Herkes bakabilir ama pek azımız görür. Görenlerin arasında gösterebilenler daha da seyrek.

Seyretmek, kendini aynada görmek demek ise aynanın insanı ters gösterdiğini de hesaba katmak demek.

Bir filmi bahane ederek insanın anlam arayışını deneyimlemeye ne dersiniz? Aynaya bakmaya yani. Ayna hangisi ama? Sanat mı, yoksa hayat mı?

HAYAL PERDESİ FİLM ATÖLYESİ (2017-2018)

Murat Pay

Bilim ve Sanat Vakfı Sanat Araştırmaları Merkezi bünyesinde, Murat Pay'ın koordinatörlüğünde yürütölen bu atölyenin amacı, filmleri ve film yapımını farklı düzlemlerde anlamaya çalışmaktır. Teorik çalışmaların ağırlıkta olduğu atölye programında pratik çalışmalara (kısa film yapımı) da yer verilmesi planlanmaktadır. Atölyeye yeni kayıt alınmaktadır.

İSLAM COĞRAFYASINDA SİNEMANIN POLİTİK SERÜVENİ

Yusuf Ziya Gökçek

Sinema Lumiere'lerden bu yana gittiğı bütün coğrafyalara kendine özgü bir politika da taşımıştır. Sinematograf, icadından birkaç sene sonra birbirinden farklı kıtalarda bulunan muhtelif ölkelere aynı anda ihraç edildi. Sinema, bu ticari akışta salt bir meta olmayıp aynı zamanda biçimsel değler de üretti. Mizansenin, mekanın, oyunun, ışığın nasıl kurulacağına ilişkin bilgi gibi. Sinematograf, mizansen bilgisiyle antropolojik bulguları kurmaca içinde Batılı seyircinin zevkine uygun biçimde verirken aynı zamanda kendi dışında basma-kalıp tiplerin üretilmesine de neden oldu. Sinema bu veçhesiyle politik değler yüklüdür. Batı-dışı ölkeler de sinematografla neler yapılacağına ilişkin

keşiflerde bulunarak temadan biçimsel olana kadar çok sayıda önemli unsuru sinemaya kazandırdı. Sinematografin verili politik biçimi İslam ülkelerinde nasıl bir karşılık bulmuştur? Aygıtın kendisi kendi politik gündemini tartışmada nasıl yardımcı oldu? Sinema İslam coğrafyasında sekülerizm, modernleşme gibi bazı önemli kavramları da tematik düzen içerisinde tartıştı. Bu tartışmalar ve sorular seçilen bazı yönetmen ve filmleri üzerinden konuşulacaktır.

YAZI İŞLİĞİ

Hasanali Yıldırım

Yazı kavramının son dereceengin anlam katmanlarından kendisine yalnızca kurgu metinleri seçen ve bu uğraşığı varoluş nedeni sayanların bir araya gelme ortamı niteliğindeki bu atölye yazma uğraşığı sırasında karşılaşılan sorunları paylaşma ve ortaklaşa çözümler arama çabası olarak anlaşılabilir.

Herkesin diline pelesenk ettiği yetenek kavramına sırtını dayamaktansa *yeterliliği* önceleyebilmiş katılımcıların, belirlenmiş konularda yazdıkları metinleri, öncelikle de hikâyeleri birbirleriyle paylaştıkları, birbirlerinin metinlerini denetledikleri ve yazı sorunlarıyla imeceleşerek cebelleştikleri bu işliğe katılımın biricik şartı, bu uğraşının bir cilâ(la-n-ma) değil, azim ve sebat işi olduğuna kanaat getirmeleri.

Yıllar boyu sürececek böylesi sıradışı bir macera, maceraperest heveskârları değil, yazmak için doğduğuna inanan bir avuç gayretkeşi bekliyor.

FETVA MECMUALARI NEŞİR GRUBU

Süleyman Kaya

Bu atölye çalışmasında Osmanlı dönemine ait fetva mecmuaları transkribe edilerek neşredilmektedir. Bu çerçevede ilk olarak Şeyhülislam Seyyid Feyzullah Efendi'nin *Fetâvâyı Feyziye* yayınlandı. Daha sonra sırası ile Şeyhülislam Yenişehirli Abdullah Efendi'nin *Behcetü'l-fetâvâ* ve Şeyhülislam Dürrizâde Mehmed Arif Efendi'nin *Netîcetü'l-fetâvâ* (ter. Seyyid Hafız Mehmed el-Gedusî) isimli eserleri yayımlanmıştır. Hâlihazırda Şeyhülislam Meşrepzâde Arif Efendi'nin *Câmiu'l-icareteyn* adlı eseri neşre hazırlanmaktadır. Fetva Neşir Atölyesi Haziran başında Süleyman hocanın başkanlığında bir araya gelerek *Fetâvâ-yı İbn Nüceym* başlıklı yeni mecmuanın metin paylaşımı yapılacaktır.

SÖZLÜ TARİH

Koordinatör: Arzu Güldöşüren

Bilim ve Sanat Vakfı'nın, sözlü tarih çalışmaları çerçevesinde İSTKA desteği ve İstanbul Şehir Üniversitesi'nin ortaklığıyla 1 Eylül 2015'te başladığı "Sözlü Tarih Araştırmaları Veritabanı ve İstanbul'un Mekansal ve Kültürel Çeşitliliğine Yönelik Uygulama Örnekleri" projesinin 31 Ağustos 2016'da nihayete ermesinden sonra da vakıf bünyesinde sözlü tarihle ilgili çalışmalara devam edildi. İşitsel, görsel ve basılı sözlü tarih çalışmalarına

Türkiye Araştırmaları Merkezi

erişim imkanı sunan veritabanına yeni verilerin eklenmesiyle birlikte 3010 sözlü tarih görüşmesi yanında 325'i kitap, 110'u makale ve 171'i tez olmak üzere sözlü tarihle ilgili toplamda 3616 kayıt veritabanında yer aldı. Sözlü tarih çalışmalarına örnek oluşturmak/model önermek üzere İstanbul'un mekansal ve kültürel çeşitliliğini yansıtan görüşmelere yenilerinin eklenmesiyle görüşme sayısı 80'i aştı.

Belge ve bulguları hali hazırda www.sozlutarih.org.tr adresinden kamuoyuyla paylaşılmaya devam eden projenin başlıca amacı İstanbul'un ve Türkiye'nin sözlü arşivini oluşturmaktır. Bugün bir taraftan veritabanına kaydedilen yeni veriler ve yapılan yeni görüşmelerle sözlü tarih arşivi büyürken diğer taraftan da atölyeler ve farklı alanlardaki yeni projelerle Bilim ve Sanat Vakfı'nın sözlü tarih birikimi artmaya devam edecektir. İlgililerin katkısına açık olan Sözlü tarih araştırmaları veritabanı ve Sözlü tarih arşivine destek vermek için www.sozlutarih.org.tr adresini ziyaret edebilirsiniz.

SEMİNER HOCALARI

Ahmet Okumuş

İlk ve orta tahsilini 1976 yılında doğduğu İzmir'de tamamladı. Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden mezun oldu. Yüksek lisansını Fatih Üniversitesi Uluslararası İlişkiler programında "The Impact of Historical Imagination

on Foreign Policy: The Case of Russia" ve doktorasını Sabancı Üniversitesi Siyaset Bilimi programında "Towards a Reconciliation of Virtue and Freedom in Contemporary Political Philosophy" başlıklı teziyle tamamladı. Halen İstanbul Şehir Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yapmakta ve Bilim ve Sanat Vakfı Başkanlığını yürütmektedir.

Ali Adem Yörük

Van'da dünyaya geldi. İlk ve orta öğrenimini memleketinde tamamladıktan sonra Marmara Üniversite Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu (2004). "Mekteb-i Hukuk'un Kuruluşu ve Faaliyetleri (1878-1900)" (Marmara Üniversitesi TAE, yl, 2008) ve "II. Meş-

rutiyet Döneminde Hukukçuların Meşrutiyet Algısı" (İstanbul Üniversite SBE, doktora, 2016) başlıklı tezleri kaleme aldı. *Müderres ve Hukukçu Rizeli Hafız Kasım Efendi - II. Meşrutiyet Dönemi Hukuk Eğitiminde Üslup Arayışları* (İstanbul, Dergâh Yay., 2014) adlı kitabın yanı sıra Örikağasızâde Hasan Sırrı Bey'in hatıralarını (*Sultan Abdülhamit Devri Hatıraları ve Saray İdaresi*, İstanbul, Dergâh Yay., 2007) ve Mehmed Nâzım Bey'in günlüğünü (*Mekteb-i Hukuk Günlerim*, Ankara, Türk Tarih Kurumu Yay., 2012) yayınlamıştır. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

Ali Erken

Lisans eğitimini sosyoloji, yüksek lisans ve doktora eğitimini tarih alanında tamamladı. Düşünsel ve kültürel etkileşimlerin 20. yüzyıl siyasi tarihi üzerine yansımaları hakkında çalışmalarını sürdürmektedir.

Alphan Y. Akgül

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü'nü bitirdi. Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü'nden yüksek lisans ve doktora derecesi aldı. Tübitak yurtdışı araştırma bursu kapsamında konuk araştırmacı olarak bir yıl University

of Washington'da bulundu. Akgül'ün şiirleri, 2000 yılında Yaşar Nabi Nayır, 2008 yılında Nüzhet Erman şiir ödülleriyle layık görüldü.

Ayşe Taşkent

1997'de Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun olan Ayşe Taşkent, aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde "*İbn Sînâ'nın Poetikası Üzerine Bir İnceleme*" başlıklı tezle 2001 yılında yüksek lisansını, "*Fârâbî, İbn Sînâ ve İbn Rüşd'de Estetik*" başlıklı tezle ise 2009 yılında doktorasını

tamamladı. Doktora tezi, "*Güzelin Peşinde: Fârâbî, İbn Sînâ ve İbn Rüşd'de Estetik*" adıyla 2011 yılında, editörlüğünü yaptığı *Tasvir: Teori ve Pratik Arasında İslam Görsel Kültürü* adlı eser ise 2016 yılında Klasik Yayınları tarafından yayımlanmıştır. Taşkent'in çalışma alanları İslam sanatı ve oryantalist yaklaşımlar, Türkiye'de estetik çalışmaları, İslam

felsefesi ve poetikalar, estetik, sanat felsefesi, İslam görsel kültürü, felsefe ve kavramsal sanattır. Halihazırda İstanbul Üniversitesi Hasan Âli Yücel Eğitim Fakültesi'nde Yrd. Doç. olarak görev yapmaktadır.

Baha Zafer

İstanbul'da doğdu. İlköğrenimini ve liseyi aynı şehirde bitirdi. Üniversite lisans eğitimini İstanbul Teknik Üniversitesi Uzay Mühendisliği'nde tamamladı. Daha sonra Uçak - Uzay Mühendisliği – Mühendislikte İleri Teknolojiler Anabilim Dalı'nda yük-

sek lisans programına başladı. Aynı programda doktora eğitimini tamamladı. 2003-2012 yılları arasında İTÜ Uçak ve Uzay Mühendisliği Fakültesi'nde araştırma görevlisi olarak görev aldı. Halen İstanbul Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Makine Mühendisliği Bölümü'nde yardımcı doçent olarak görev yapmaktadır. Akışkanlar Mekaniği, Isı Geçişi ve hava araçlarının neden olduğu gürültünün incelenmesi yanında Bilim Tarihi araştırmalarına devam etmektedir.

Berat Açıl

Lisans, yüksek lisans ve doktora çalışmalarını Boğaziçi Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde tamamlayan Berat Açıl, 2010 yılında doktora tezini savunarak doktor unvanını aldı. 2009'dan bu yana İstanbul Şehir Üniversitesi Türk Dili

ve Edebiyatı Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Klasik Türk edebiyatında nazım ve nesir, mesnevi, alegori, anlatıbilim, roman kuramı, Osmanlı kitap kültürü gibi alanlarda araştırmalar yapmaktadır.

Klasik Türk Edebiyatında Alegori, Osmanlı Kitap Kültürü: Cârullah Efendi Kütüphanesi ve Der-kenâr Notları (ed.) adlı kitaplar yazarın yayınları arasındadır. Açıl, *İnsan ve Toplum* dergisinin yayın kurulu üyesidir.

Berdal Aral

1963 Tarsus doğumlu. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden mezun oldu (1985). "Turkey and International Society from a Critical Legal Perspective" (Eleştirel Hukuk Açısından Türkiye ve Uluslararası Toplum) başlıklı çalışmasıyla Glasgow Üniversitesi'nde doktorasını tamamladı (1994). Verdiği dersler ve diğer çalışmaları, özellikle uluslararası hukuk ve insan hakları alanında yoğunlaşmıştır. *Uluslararası Hukukta Meşru Müdafaa Hakkı* (1999) ve *Üçüncü Kuşak İnsan Hakları Olarak Kolektif Haklar* (2010) adlı kitaplarının yanı sıra, hem yukarıda sözü edilen konularda hem de Türkiye'nin dış politikası alanında Türkçe ve İngilizce olarak yayınlanmış makaleleri vardır. Halen İstanbul Medeniyet Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Betül İpşirli Argıt

1998 tarihinde Boğaziçi Üniversitesi Tarih Bölümü'nden mezun oldu. Aynı üniversitede, "Clothing Regulations in the Eighteenth Century Ottoman Empire" (18. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nda Kıyafet Üstüne Düzenlemeler) başlıklı yüksek lisans tezini 2001'de, "Manumitted Female Slaves of the Ottoman Imperial Harem in the Eighteenth Century Istanbul" (Onsekizinci Yüzyıl İstanbul'unda Osmanlı Saray Hareminden Çırağ Edilen Cariyeler) başlıklı doktora tezini de 2009'da tamamladı.

Erken modern dönemde Osmanlı kadınları, saray ve siyaset ilişkisi, maddi kültür konuları üzerine çalışmaları bulunmaktadır. 2013 tarihinden beri Marmara Üniversitesi İslam Tarihi Bölümü'nde görevlidir.

Erdal Yılmaz

2005 yılında İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nden mezun oldu. Ardından Galatasaray Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde yüksek lisans yaptı. Galatasaray Üniversitesi ve Université Paris I Panthéon-Sorbonne'da

(müşterek doktora çerçevesinde) doktorasını "Hegel ve Heidegger'de Dünyanın Tarihselliği" tezi ile tamamladı. Halen Şehir Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde Yrd. Doç. Dr. olarak görev yapmaktadır.

Fazlı Arslan

1974 yılında Kelkit'in Söğütlü beldesinde dünyaya geldi. Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu (1995). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yüksek lisansını (1998), aynı enstitünün Türk Din Müsikîsi Anabilim Dalı'nda doktorasını tamamladı (2003).

Çeşitli okullarda öğretmenlik yaptı (1995-2009). Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'nde (2003), Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nda çalıştı (2004-2006). Haziran 2009'da Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü'ne yardımcı doçent olarak atandı. Müzik Bilimleri Anabilim Dalı başkanlığı ve Müzik bölüm başkanlığı yaptı (2011-2013). Ocak 2011'de doçent oldu. Haziran 2014'ten itibaren İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Türk Din Musikisi Anabilim Dalı'ndaki görevine intikal etti. Halen aynı görevi sürdürmektedir. Ağustos 2016'da profesör oldu. Akademik çalışmalarının yanı sıra yurt içinde ve yurt dışında verdiği konserler ve sanat çalışmaları da bulunmaktadır.

Harun Yılmaz

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu (2006). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde başladığı yüksek lisans öğrenimini "el-Melikü'l-Muazzam ve Döneminde Dimaşk'ta Kurulan Medreseler (615-624/1218-1227)" başlıklı teziyle tamamladı (2008). MÜSBE bünyesinde tamamladığı "Zengiler ve Eyyûbîler Döneminde Dimaşk'ta 'Medrese' (1154-1260)" başlıklı teziyle doktora derecesi aldı (2014). Halen Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam Tarihi Anabilim Dalı'nda yardımcı doçent olarak görev yapmaktadır.

Hasan Korkut

1967 yılında İspir'de doğdu. 1991 yılında Boğaziçi Üniversitesi Tarih Bölümü'nden mezun oldu. 1993 yılında Afyon Kocatepe Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olarak göreve başladı. 1996 yılında Marmara Üniversitesi Ortadoğu Araştırmaları Enstitüsü Siyasi Tarih ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı'nda yüksek lisansını, müteakiben 2003 yılında aynı kurumda doktorasını tamamladı. 2004-2008 yılları arasında Uşak Üniversitesi, Kamu Yönetimi Bölümü'nde, akabinde 2008-2017 yılları arasında Bosna Hersek'te Uluslararası Saraybosna Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yaptı. Hazırladığı doktora tezi *Osmanlı Elçiler Gözüyle Avrupa* ismiyle 2007 yılında kitap olarak basıldı. Hasan Korkut'un tarih ve uluslararası ilişkiler alanlarında yayınlanmış kitap ve makaleleri bulunmaktadır. Evli ve üç kız babasıdır.

Hatice Uğur

İstanbul doğumludur. 2000 yılında Boğaziçi Üniversitesi Tarih Bölümü'nden mezun oldu. 2003 yılında "Understanding Afrikayı Osmani in the Late Ottoman Period: The Case of Zanzibar" isimli çalışmasıyla Boğaziçi Üniversitesi Tarih

Bölümü'nde yüksek lisansını tamamladı. Bu çalışma *Osmanlı Afrikasında Bir Sultanlık: Zengibar* (Küre Yayınları, 2005) adı altında yayımlandı. Leipzig Üniversitesi Tarih Bölümü Afrika Çalışmaları Enstitüsü'nde 19. yüzyılda Osmanlı, Doğu Afrika ve Batı Hint Okyanusu dünyaları arasındaki diplomatik ve sosyo-kültürel ilişkiler üzerine doktora yapmaktadır. Ticaret Üniversitesi'nde, İngilizce Uluslararası İlişkiler ve Afrika Çalışmaları Bölümü'nde Afrika tarihi ve Osmanlı Afrika tarihi üzerine yüksek lisans dersleri vermektedir. 2014 yılında yapımı tamamlanmış olan ve TRT'nin farklı kanallarında Türkçe, İngilizce ve Kürtçe dillerinde yayınlanmış olan *Afrika ve Osmanlı Belgesel Filmi*'nin (7 Bölüm) yapımcısı ve senaryo yazarlarından biridir. 2006 yılından bu yana sosyal bilimler alanında çalışmalar yapmakta olan Meridyen Derneği'nin yönetim kurulu üyesidir. *Masal Kurdu Tıngır Tıngır* (Nesil Yayınları, 2006), *Masal Uçağı* (Erdem Yayınları, 2007), *Kandil Simidi Seven Martı* (Uçanbalon Yayınları, 2008), *Peygamberimin Yıldızı* (Uçanbalon Yayınları, 2008) isimli çocuk kitapları bulunmaktadır.

Hayrettin Nebi Güdekli

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu (2005). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Kelam Anabilim Dalı'nda hazırladığı "Ebû Hâşim el-Cübbâî'nin Zât-Sıfat İlişkisine Yaklaşımı: Haller Teorisi" başlıklı teziyle yüksek lisansını (2008); "Kelâmın Tümel Bir Disiplin Olarak İnşâsı" teziyle de doktorasını tamamladı (2015).

İsa İlkay Karabaşoğlu

Balıkesir'de doğdu. Cemil Meriç Sosyal Bilimler Lisesi'nden mezun oldu. Şehir Üniversitesi'nde edebiyat ve siyaset bilimi öğrenimi gördü. Halen Boğaziçi Üniversitesi'nde Türk edebiyatı alanında yüksek lisans tezini yazmaktadır. Modern Türk edebiyatında, bilhassa 19. yüzyılda biyografi yazınına incelemektedir. Bilim ve Sanat Vakfı Medeniyet Araştırmaları Merkezi'nde çalışmaktadır.

İsmail Yaylacı

Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler ile Sosyoloji bölümlerinde lisansını (2005), aynı üniversitenin Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde yüksek lisansını tamamladı (2007). Minnesota Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü'nde "Performative Socialization in World Politics: Islamism, Secularism and Democracy in Turkey and Egypt" başlıklı teziyle doktorasını tamamladı (2014). Halen İstanbul Şehir Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde öğretim üyesidir. Fred Dallmayr ve M. Akif

Kayapınar'la beraber *Civilizations and World Order: Geopolitics and Cultural Difference* (Rowman and Littlefield, 2014) başlıklı kitabın editörlüğünü yapan Yaylacı'nın *Divan Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi* ve *International Journal of Middle East Studies* dergilerinde makale ve değerlendirmeleri yayınlandı. Eleştirel uluslararası ilişkiler teorisi, uluslararası normlar ve kurumlar, karşılaştırmalı siyaset, karşılaştırmalı siyaset teorisi, İslam siyaset düşüncesi, post-kolonyal teori, demokratik teori, demokratikleşme, İslamcılık ve sekülerizm alanlarında çalışıyor.

Kadir Temiz

2006 yılında Beykent Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden mezun oldu. Aynı yıl İTÜ İnsan ve Toplum Bilimleri Bölümü Siyaset Çalışmaları yüksek lisans programına başladı. 2010 yılında "Konfüçyanizm

ve Alternatif Haklar Teorisi" başlıklı tezi ile yüksek lisans derecesi aldı. Çin Hükümet Bursu kapsamında Çin Halk Cumhuriyeti Peking Üniversitesi Uluslararası Çalışmalar Enstitüsü ve Şangay Yabancı Diller Üniversitesi'nin Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde araştırmacı olarak bulundu. Halen Boğaziçi Üniversitesi Atatürk Enstitüsü'nde Soğuk Savaş sonrası Çin'in Ortadoğu'ya yönelik dış politikası üzerine çalışmalarını sürdürmektedir.

Lokman Gündüz

1990'da Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nü bitirdi. 1991'de Ziraat Bankası Bankacılık Okulu'ndan mezun oldu. 1993'te Marmara Üniversitesi Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü'nden bankacılık yüksek lisans

derecesini, 1999'da da doktora derecesini aldı. Bu süreçte yurtdışında kimi üniversitelerde misafir öğrenci ve araştırmacı

olarak bulundu. 1999'a kadar Marmara Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olarak çalıştı. Bir süre Beykent Üniversitesi İşletme Bölümü'nde öğretim üyeliği yaptı. 2005-2017 tarihleri arasında T.C. Merkez Bankası Banka Mec-lisi üyesi olarak görev yaptı. Halî hazırda Şehir Üniversitesi İşletme Bölümü'nde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

M. Taha Boyalık

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu (2003). Aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yüksek lisans (2007) ve doktorasını tamamladı (2014). Duke Üniversitesi (2008-2009) ve Amman Üniversitesi'nde (2014-2015) misafir araştırmacı olarak

çalıştı. Temel ilgi alanları tefsir, belagat, dilbilim, dil felsefesi ve müteahhir dönem İslam düşüncesi olan Boyalık, çalışmalarını 2011 yılından bu yana İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi'nde sürdürmektedir.

Mahmoud Chabban

Şam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu (2001). Ümdürman İslami Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde fıkıh ve hukuk alanında yüksek lisans öğrenimini bitirdi (2009). Halihazırda FSMVÜ'nde doktora öğrenimine (tez

dönemi) devam etmektedir. Akademik ilgi alanları fıkıh, mukayeseli fıkıh, elyazmaları tahkiki ve fihristlenmesidir.

Muhammed A. Ağcan

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Yüksek lisansını, Sussex Üniversitesi Sosyal ve Siyasal Düşünce programında; doktorasını

Marmara Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde tamamladı. Lisansüstü tezlerinde Hegel, Kant ve Eleştirel Teoride öznel, siyasal topluluk, kozmopolitizm ve ahlak-siyaset ilişkisi çalıştı. TÜBA'nın bütünleşik doktora burs programı çerçevesinde Aberdeen Üniversitesi Siyaset ile Sussex Üniversitesi Felsefe bölümlerinde misafir araştırmacı olarak bulundu. İlgi alanı, siyaset felsefesi ve uluslararası siyaset teorisi.

Mustafa Özel

Ağrı'da doğdu (1956). Naci Gökçe Lisesi (1974) ve Boğaziçi Üniversitesi İdari Bilimler Fakültesi (İktisat 1980) mezunu. Marmara Üniversitesi İktisat Bölümü'nde yüksek lisans (1991) ve doktora yaptı (1998). Bankacılık, dış ticaret ve sanayi sektörlerinde

yönetici ve danışman olarak çalıştı. *Anlayış, Dergâh, Dîvân Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi, Nihayet ve Arka Kapak* dergilerinde yazı ve çevirileri yayınlandı. İstanbul Şehir Üniversitesi'nde öğretim üyesidir. Çalışmalarından bazıları şunlardır: *Piyasa Düşmanı Kapitalizm; Amerikan Yüzyılının Sonu; Birey, Burjuva ve Zengin; İstikbal Köklerdedir; Yöneticilik Dersleri; Stratejik Liderlik.*

Nail Okuyucu

Karapınar İmam Hatip Lisesi'nden (2001) ve Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden (2006) mezun oldu. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı'nda "Şevkânî'nin

Fıkıh Tarihi Anlayışı ve Mezheblere Bakışı" başlıklı teziyle yüksek lisansını (2008) ve "Şâfiî Mezhebinin Teşekkül Süreci" başlıklı teziyle doktorasını tamamladı (2014). 2011 yılından itibaren İslam Hukuku Anabilim Dalı'nda Yrd. Doç. Dr. olarak çalışmaktadır.

Nurullah Ardiç

İstanbul Şehir Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde öğretim üyesidir. Boğaziçi Üniversitesi'nden lisans (1999) ve yüksek lisans (2001), Kaliforniya Üniversitesi - Los Angeles (UCLA) Sosyoloji Bölümü'nden yüksek lisans

(2005) ve doktora (2009) derecelerini almış olan Ardiç, İstanbul Şehir Üniversitesi'nin kuruluşunda da görev almıştır. Temel ilgi alanları sosyal teori, tarihsel sosyoloji, Ortadoğu'da din ve siyaset, Osmanlı-Türk modernleşmesi, küreselleşme, tarihsel-mukayeseli yöntem ve söylem analizi olan Ardiç'in *İslam and the Politics of Secularism* (Routledge, 2012) ve *Küyerel Dönüşümler: Küreselleşme, Zihniyet, Siyaset* (der.; Küre, 2012) isimli kitapları ve *Journal of Near Eastern Studies*, *Asian Journal of Social Science*, *Journal of Economic and Social Research*, *Insight Turkey*, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi* ve *Divan: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi* gibi bilimsel dergilerde yayınlanmış çalışmaları vardır.

Ömer Dinçer

Karaman'da doğan (1956) Ömer Dinçer, Erzurum Atatürk Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme Yönetimi ve Politikası Bölümü'nden mezun oldu (1978). İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi'nde Personel Yönetimi ve Endüstriyel İlişkiler

alanında yüksek lisansını (1980), Örgütsel Davranış alanında doktorasını (1984) tamamladı. Marmara Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde asistanlığa (1980) ve yardımcı doçentliğe (1985) atandı. Aynı fakültenin Yönetim ve Organizasyon Anabilim Dalı'nda doçent (1985) ve profesör oldu (1994). İngilizce bilen Ömer Dinçer bu arada Drexel Üniversitesi'nde (ABD) misafir araştırmacı olarak bulundu (1993). Ayrıca Marmara Üniversitesi, Orta Doğu Ülkeleri Enstitüsü'nde müdür yardımcılığı (1992-95), Mahalli İdareler ve Yerinden Yönetim Programları'nda başkanlık yaparken (1995-99), İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde danışman ve Birleşmiş Milletler Habitat II Konferansı koordinatörü oldu (1994-97). 1999-2003 yılları arasında Beykent Üniversitesi'nde rektör yardımcılığı, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanlığı ve Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü yaptı. "Stratejik Yönetim ve İşletme Politikası", "İşletme Yönetimi", "Yönetim ve Organizasyon", "Örgütsel Teori ve Davranış" ve "Değişim Yönetimi ve Örgüt Geliştirme" dersleri verdi. Sekiz kitabı, üç araştırma raporu, çok sayıda araştırma ve makalesi yayımlandı. Başbakan Başmüşavirliği'nin (2003) ardından Başbakanlık Müsteşarlığı görevini yürüttü (2003-2007). İstanbul milletvekili seçilerek, 60. hükümette Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, 61. hükümette de Milli Eğitim Bakanı oldu. Halen, İstanbul Şehir Üniversitesi Mütevelli Heyeti başkanlığını yürütmektedir.

Özgür Dikmen

Lisans öğrenimini Marmara Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde tamamladı. Yüksek lisans derecesini İstanbul Şehir Üniversitesi'nden Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler alanında aldı. Halen

Kudüs İbrani Üniversitesi'nde akademik çalışmalarına devam etmektedir. Akademik ilgi alanları arasında Yahudi modernleşmesi, modern Yahudi siyaset düşüncesi, İsrail siyaseti gibi konular bulunmaktadır.

Tuba Deniz

İstanbul Üniversitesi Kimya Bölümü mezunu. *Hayal Perdesi Sinema Dergisi*'nin kurucuları arasında yer aldı. Halen derginin vizyon sayfalarının ve BİSAV Türk Sineması Araştırmaları'nın (tsa.org.tr) web editörü. Birçok dergi ve

gazetede sinema ve fotoğraf üzerine yazıları ve *Yeşilçam Günlüğü* (2010), *Yönetmen Sineması: Derviş Zaim* (2009), *Yönetmen Sineması: Semih Kaplanoğlu* (2010), *Eskimeyen Filmler* (2017), *Türk Sinemasında Yerli Arayışlar* (2010) kitaplarında makale ve söyleşileri yayımlandı. *Biraz Mağrur Biraz Mağdur Türk Sinemasında Kahramanlar* (2017) kitabının editörlüğünü yaptı. Medeniyet Üniversitesi'nde felsefe alanında yüksek lisansına devam ediyor.

Tufan Buzpınar

1961 yılında Kadırlı'da doğdu. Liseyi Adana'da ve lisansını 1984'te Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde tamamladı. Türkiye Diyanet Vakfı (TDV) bursuyla İngiltere'ye gitti. Manchester Üniversitesi Orta Doğu Araştırmaları

Bölümü'nde yüksek lisansını 1986'da, "Abdulhamid II, Islam and the Arabs: The Cases of Syria and the Hijaz

(1878-1882)" adlı tezi ile doktorasını 1991'de tamamladı. 1992'de TDV İslam Araştırmaları Merkezi'nde araştırmacı ve müellif-redaktör olarak göreve başladı. Mart 1999-Ağustos 2001 tarihleri arasında İSAM başkanlığı görevini üstlendi. TDV İslam Ansiklopedisi Türk Tarihi ve Medeniyeti İlim Kurulu üyesidir. Ağustos 2010-Şubat 2012 tarihleri arasında İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Edebiyat Fakültesi kurucu dekanlığı, rektör yardımcılığı görevlerini ifa etti. Şubat 2012-Ekim 2015 tarihleri arasında YÖK Yürütme Kurulu üyeliği yaptı. Ekim 2015'ten itibaren İstanbul Şehir Üniversitesi Tarih Bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Hilafet ve Saltanat: II. Abdülhamid Döneminde Halifelik ve Araplar, (Alfa Yayınları, İstanbul 2016), adlı kitabının yanı sıra İngilizce ve Türkçe birçok kitap bölümü ile ulusal ve uluslararası dergilerde çok sayıda makaleleri ve ansiklopedi maddeleri bulunmaktadır.

Yakoob Ahmed

Yakoob Ahmed is a PhD graduate from the Department of Languages and Cultures, School of Oriental and African Studies, University of London. He is currently teaching Islamic history at Istanbul University for the İlahiyat

department and is a visiting researcher at the Modern Turkish Studies Centre at İstanbul Şehir Üniversitesi, in İstanbul. His research interests are Muslims in the West, Late Ottoman History, Turkish Studies and Muslim intellectual thought in the nineteenth and twentieth centuries.

Yunus Uğur

Lisans derecesini Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde (1999), Yüksek Lisans derecesini ise aynı üniversitenin Tarih programında "The Ottoman Court Records and the Making of 'Urban History', with Special

Reference to Mudanya Sicils (1645-1800)" başlıklı tezi ile aldı (2001). Aynı programdaki doktorasını "The Historical Interaction of the City with its Mahalles: Ottoman Edirne in the Late Seventeenth and Early Eighteenth Centuries" başlıklı tezi ile tamamladı. 2003-2004 yıllarında New York Binghamton Üniversitesi Tarih Bölümü'nde ve 2016-2017 döneminde Berlin'de araştırmacı olarak bulunmuştur. Yoğunlaşma alanları şehir tarihyazımı, Osmanlı şehir tarihi, şehir topografyası, tarihsel coğrafya, sosyal mekan ve mahalleleri kapsar. Tarihyazımı ve tarih kaynakları (siciller) arasındaki bağlantı, Türkiye'de Osmanlı şehir tarihçiliğinin gelişimi ve 17 ve 18. yüzyıl Osmanlı tarihyazımı konularını işleyen yayınları bulunmaktadır. 2009 yılından beri İstanbul Şehir Üniversitesi Tarih Bölümü kadrosunda bulunmaktadır, aynı zamanda Şehir Araştırmaları Merkezi müdürüdür.

Yusuf Ziya Gökçek

2006 yılında Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nden mezun olduktan sonra 2011 yılında Beykent Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü'nde yüksek lisansını, 2017 yılında ise Marmara Üniversitesi

İletişim Fakültesi Sinema Anabilim Dalı'nda doktorasını tamamlayan Gökçek, aynı bölümde öğretim görevlisidir.

[illegible]

Hayal Perdesi'nin Yeni Sayısı Çıktı!

SEVGİSİZ VE ANDREY ZVYAGINTSEV SİNEMASI

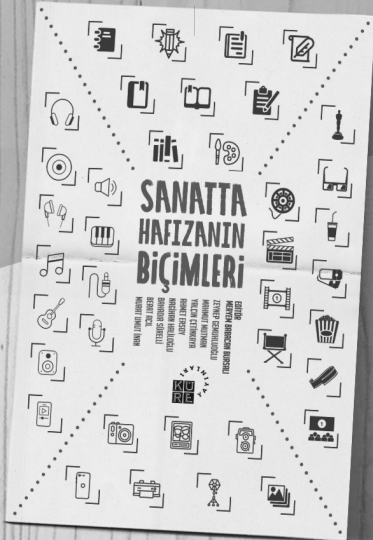
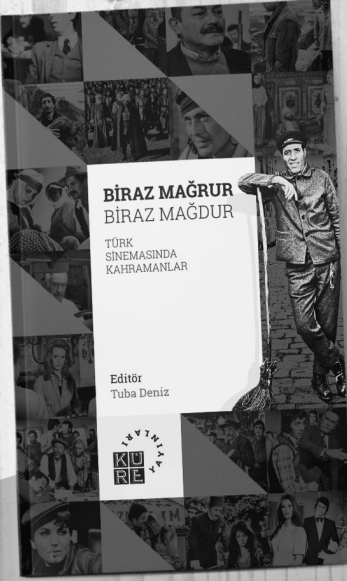
iki aylık sinema dergisi

**BİLİM
VE
SANAT
VAKFI**

Vefa Cad. No: 48 34134 Fatih-İstanbul
Tel: 0212 528 22 22 • Faks: 0212 513 32 20
hayalperdesi@hayalperdesi.net
www.hayalperdesi.net

Tel 0212. 520 66 42
Faks 0212. 520 74 00
satis@kureyayinlari.com

 facebook.com/kureyayinlari
 twitter.com/kureyayinlari

www.kureyayinlari.com

TALİD

Türkiye'de İslami İlimler : Fıkıh Osmanlı Dönemi I-II Cumhuriyet Dönemi I-II sayıları çıktı...

Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi'nin Türkiye'de İslami İlimler serisinde *Fıkıh: Osmanlı Dönemi I ve II* sayılarının ardından *Fıkıh: Cumhuriyet Dönemi I ve II* sayıları da yayınlandı. İslami ilimler serisi Tefsir, Hadis ve Fıkıh sayılarının ardından Kelam ve Tasavvuf sayıları ile devam edecek...

ÖNCEKİ SAYILAR

Türk İktisat Tarihi
Türk Siyaset Tarihi I-II
Türk Bilim Tarihi
Türk Hukuk Tarihi
Türk Şehir Tarihi

Türk Edebiyatı Tarihi I-IV
Türk Sosyoloji Tarihi
Türk Eğitim Tarihi
Türk Mimarlık Tarihi
Türk Sanat Tarihi

Dünyada Türk Tarihçiliği
İstanbul Tarihi
Türk Felsefe Tarihi
Türkçe'de İslami İlimler:
• Tefsir ve Kur'an ilimleri I-II
• Hadis

Ayrıntılı
bilgi için;

www.talid.org

**BİLİM
VE
SANAT
VAKFI**

TAM
Türkiye
Araştırmaları
Merkezi

Vefa Cad. No: 41 34134
Fatih-İstanbul
Tel: 0212 528 22 22
Faks: 0212 513 32 20

**BİLİM
VE
SANAT
VAKFI**

Vefa Cad. No. 41. 34134 Fatih-İstanbul

Tel: 0 212 528 22 22 pbx

Fax: 0 212 513 32 20

E-posta: bilgi@bisav.org.tr

 bisavorgtr

 bisavorgtr

 bisavorgtr

 bisavorgtv

www.bisav.org.tr